

Élmények által fejlesztenek a Péter Pán erdei óvodában

A természet a tanterem

Fotó: Nagy Tibor

Erdőre, mezőre járnak, kertészkednek és állatokat gondoznak, azaz élmények által tanulnak, fejlődnek az apróságok a környékünkön igencsak rendhagyónak számító Péter Pán erdei óvodában, ahol a tantervet a környezet és a gyermekek kíváncsisága alakítja, játékaik pedig a természetben fellelhető kincsek: ágak, falevelek vagy éppen a sár.

Menyhárt Borbála

Negyedik éve működik a Marosszentgyörgyhöz tartozó Tófalván az erdei óvoda, amelyet három fiatal anyuka, Gál Aliz pszichológus, Bli-zik Anita élménypedagógus és Magdás Tünde drámapedagógus álmodott meg és hozott létre. Egy év körültekintő voltak a gyerekeik, amikor létrehozták számukra a fejlődéshez és a tanuláshoz ideális, természetközeli közeget. – Hallottuk, hogy az átlagos óvodákban elég ritkán viszik ki

(Folytatás a 7. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Horogkeresztek egy tömbház falán

Kedre virradó éjszaka ismeretlen tetesek a Kárpátok sétány egyik tömbházának oldalára és a közeli garázs falára horogkeresztet festettek, illetve többször a „sever” feliratot, graffiti jellegű mázolmányok mellett.

2.

Óvások miatt késik a szerződés

Múlt pénteken két óvást nyújtottak be a Marosvásárhely és Nyárádszereda közötti autópályaszakasz építésére hirdetett eredmény kapcsán a konkurens cégek, de a győztes sem elégedett. Így egyelőre elmarad a kivitelezési szerződés aláírása.

4.

Family Start és Student Invest

Újraindultak a családokat és fiatalokat támogató kormányzati hitelprogramok, melyeket év végéig lehet igényelni. Az idei keretösszeg megduplázódott, és kibővült az elszámolható költségtételek listája.

8.

OPTICA OPTOFARM

SZOLGÁLTATÁSAINK

- ingyenes szemüveg felírás számítógépes szemvizsgálattal
- látásjavítás szemüveggel és kontaktlencsével
- szembetegségek diagnosztizálása és kezelése
- optikai koherencia tomográfias vizsgálat (OCT)
- színtévesztés (daltonizmus) diagnosztizálása és javítása (speciális szemüvegekkel)
- legmodernebb készülékekkel végzett szemnyomásmérés
- zöldhályog és retina elváltozások diagnosztizálása és kezelése (lézeres fotokoagulációs kezelés)
- szürkehályog műtétek járóbetegként (ultrahangos fakoemulszifikációs technológiával)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek alkalmazottainak (szerződéssel külön kedvezmények)
- gyerekvizsgálatok speciális autorefraktométerrel (kellemetlen pupillatágítás nélkül, kontakt nélkül)

www.facebook.com/optica.optofarm

www.optofarm.ro/index.php/hu

Aktuális

Nagy fesztivál kis hírveréssel

Kaáli Nagy Botond

Ha ősz, akkor fesztiválszezon, ez közhely, nyilván. Marosvásárhely esetében azonban e fesztiválszezon hangsúlyozottan érvényes, hiszen több, nemzetközi szintű és hírű esemény is zajlik egymást követően a város különböző tereiben. Nemrég ért véget az idei Alter-Native Nemzetközi Rövidfilmfesztivál a maga összművészeti jellegű eseménysorával, amelyben természetesen a film játszotta a főszerepet. És a múlt héten volt a 29. Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár, a jövőre jubiláló könyves szemle, amely szintén nem csak egy művészeti ághoz – ez esetben az irodalomhoz – kötődött. Koncertek, színházi előadások, jam-session, gyerekprogramok egymásutánisága gazdagította összművészeti a vásárt, amelynek programsorozata ez évben is több oldalnyit tett ki, a fentebb említettek mellett a könyvbemutatóktól a dedikálásokig.

És a fesztiválok sorozata még nem ért véget. Igaz, sokkal kisebb hírverés mellett, de jelenleg is zajlik egy nemzetközi szemle a városban: a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem szervezésében **Stúdió Fesztivál a Köteles utcában** címmel kilencedik alkalommal került sor a színházi iskolák találkozóira, amely november 17-én vette kezdetét, és 27-éig, tehát jövő hétfőig tart. A javában folyó nemzetközi eseményen tizenhét hazai és külföldi intézmény vesz részt, többek között a kijevi I. K. Karpenko-Kary Média-, Színház- és Filmművészeti Egyetem Ukrajnából, a Krakói Nemzeti Színházi Akadémia Lengyelországból, a Liverpool Institute of Performing

(Folytatás a 3. oldalon)

NOVEMBER

22., szerda
A Nap kel
7 óra 33 perckor,
lenyugszik
16 óra 43 perckor.
Az év 326. napja,
hátravan 39 nap.

IDŐJÁRÁS
Első lehetséges
Hőmérséklet:
max. 10 °C
min. 3 °C

*Isten éltesse!

Ma CECÍLIA, holnap KELEMEN, KLEMENTINA napja.
KELEMEN: latin eredetű, jelentése: jámbor, szelíd.
KLEMENTINA: a Kelemen nő változata.

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR – 2023. november 21.	
1 EUR	4,9706
1 USD	4,5402
100 HUF	1,3075
1 g ARANY	290,3856

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Továbbra is várják a jelentkezőket a Mikulás-kupára

Az Angyalok a városban játékonysági mozgalom kezdeményezői az idén másodjára szervezik meg a Mikulás-kupáért kiírt minifociturnét. A turné bevételét gyermekotthonban élők javára ajánlják fel, ezúttal a Mikulás segítségével 30 rászoruló gyereknek szeretnének ajándékot vásárolni. A turné november 25-én, szombaton reggel 9 órakor kezdődik a marosvásárhelyi Serafim Duicu általános iskola tornatermében (Hunyadi utca 38. szám). A csapatok jelentkezését november 21-ig várják a 0740-992-990-es telefonszámon.

Pallady a Kultúrpalotában

November 20-án Intim napló címmel nyílt kiállítás az egyik legismertebb romániai festőművész, Theodor Pallady nőkről készült alkotásából. A kiállításon a művész nőiességgel kapcsolatos legfontosabb alkotásait láthatják az érdeklődők. A tárlat 2024. április 14-ig látogatható, keddtől péntekig 9 és 16, szombaton és vasárnap 9 és 14 óra között a Kultúrpalota időszakos kiállításokat vendégül látó termeiben.

Cipősdoboznyi szeretet

Játékonysági akciót szervez Marosvásárhelyen az Erdélyi Magyar Szövetség (EMSZ) ifjúsági szervezete, a Minta. A tizenegyedik alkalommal kezdeményezett akció során cipősdobozokban elhelyezett ajándékokat gyűjtenek, amelyeket a karácsony közeledtével (december 22-ig) Maros megyei gyermekotthonokba juttatnak el. A szervezők arra kéri a segíteni, ajándékozni vágyókat, hogy elsősorban játékokat, ruhákat, tartós élelmiszereket helyezzenek el az ajándékcsoomagokban, a dobozokra pedig írják rá, hogy milyen korosztályú és nemű gyermeknek szánják azokat. Az ajándékokat a marosvásárhelyi Dózsa György utca 9. szám alatt, a Hangya épület harmadik emeletén, a 85-ös bejáratnál fogadják hétköznaponként 10 és 14 óra között. Bővebb információk a 0762-248-687-es telefonszámon.

Szétverte a játéktermet

November 20-án éjjel értesítették a rendőrséget, hogy az egyik segésvári játékteremben éjfélkor egy férfi betörte két játékgép képernyőjét, majd a helyiségből távozva a kezében levő tárggyal egy közúti jármű szélvédőjét is tönkretette. A nyomozás egy 48 éves férfihoz vezette a rendőröket, akik a garázdálkodót vizsgálati fogságba helyeztek, indítékát vizsgálják, anyagi javak tönkretételéért bünvádi eljárást kezdeményeztek ellene.

Haszonjárműnek ütközött

November 20-án 17 óra körül Gernyeszeg és Körtvélyfája között egy 52 éves gernyeszegi férfi személygépkocsijával frontálisan nekiütközött egy Máramaros megyei, 49 éves férfi által vezetett haszonjárműnek. Mindkét gépkocsivezetőt sérülések miatt kórházba szállították. Nem fogyasztottak alkoholt, a baleset körülményeit tovább vizsgálja a rendőrség.

Hírszerkesztő: Vajda György

Horogkeresztek egy tömbház falán

Keddre virradó éjszaka ismeretlen tettesek a Kárpátok sétány egyik tömbházának oldalára és a közeli garázs falára horogkeresztet festett, illetve többször a „sever” feliratot, graffiti jellegű mázolás mellett. A közeli falra rózsaszín keresztet festettek, ugyanis ezt a színt és a barnát használták. A tettesek a festéket a helyszínen hagyták. A lakók értesítették a helyi rendőrséget, amely átadta az ügyet a marosvásárhelyi rendőrségnek, ez utóbbi vizsgálatot indított.

Fotó: Vajda György

Szilveszteri Hahota-kabaré

A marosvásárhelyi Hahota színtársulat december 28-án, csütörtökön este 7 órától a Maros Művészegyüttes előadótermében bemutatja vadonatúj zenés szilveszteri kabaré-előadását, melynek címe: És akkor mi van? Az előadás további időpontjai: december 29., 30., 31., majd január 2., 3., 4., 5., 6., 7., szintén este 7 órától. A műsorrend megtekinthető a www.hahota.ro weboldalon és a társulat Facebook-oldalán. Fellépnek: Puskás Győző,

Gönczy Katalin, Cseke Péter, Halmágyi Eva, Szőlősi P. Szilárd és Kelemen Barna. Énekel Jakab Bodoni Ildikó. Rendező Kovács Levente. Jegyek elővételben már kaphatók, egyelőre a Kultúrpalota jegypénztárában, valamint a World Travel Shop utazási irodában (Aurel Filimon utca 17. szám), majd december elejétől a Maros Művészegyüttes jegypénztárában is. Minden érdeklődőt szeretettel várunk.

Kortárs örmény versantológia bemutatója

November 22-én, szerdán 17 órai kezdettel a Studium Hub (Bolyai tér 15. szám) emeleti konferenciatermében Kortárs örmény versek címmel örmény–magyar kétnyelvű versantológia bemutatójára kerül sor. A kötet a kortárs örményországi és diaszpórábeli örmény költészet azon számottevő képviselőinek munkáiból válogat, akik műveikkel jelentős sikereket értek el hazai és külföldi rangos fórumokon, és akiknek az írásai fordításban is megjelentek különböző nyelveken. Az antológia betekintést nyújt a mai örmény irodalmat jellemző tendenciákba, és közel hozza

az alkotókat az örmény költészet és kultúra iránt érdeklődő magyar olvasókhöz. Az örmény szerzők versei rangos magyar költők és fordítók tolmácsolásában olvashatók magyar nyelven, a Lector kiadó és az Erdélyi Magyarörmények Szövetsége (EMÖSZ) kiadásában, az egyesület fennállásának 10. évfordulója alkalmából. A versantológiát dr. Nagy Attila mutatja be Kaáli Nagy Botond, a versek egyik fordítója jelenlétében. Az antológia megjelenéséről a kiadók részéről Gálfalvi Ágnes (Lector kiadó) és dr. Puskás Attila (EMÖSZ) beszél. A belépés díjlan.

RENDEZVÉNYEK

Utolsó alkalommal a Szentivánéji álom

November 22-én 19 órától játssza utoljára a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata a tavaly bemutatott Szentivánéji álom című produkciót a színház Nagytermében. A vígjátékot William Shakespeare színdarabja alapján a Mohácsi testvérek írták. Dramaturg Mohácsi István. Díszlettervező Mohácsi András. Jelmeztervező Remete Kriszta. Zeneszerző Kovács Márton. Light design Gáspárik Márton Pál. Rendező-asszisztens Fülöp Bea. Jelmeztervező-asszisztens Szakács Ágnes. Jegyvásárlás a Nemzeti Színház nagytermi jegypénztárában (tel. 0365-806-865), a helyszínen előadás előtt egy órával, valamint a Biletmaster oldalán: <https://teatrnational.biletmaster.ro/.../Szentivaneji-alom>

Marosvásárhely és Maros megye történetéből

A magyar tudomány napja Erdélyben rendezvénysorozat keretében ez évben is helytörténeti konferenciát szervez az Erdélyi Múzeum-Egyesület marosvásárhelyi fiókegyesülete, a Borsos Tamás Egyesület és a Teleki Téka Alapítvány. Az ülészak november 25-én, szombaton délelőtt 10 órakor kezdődik a Teleki Téka olvasótermében.

Az igazság gyertyái

Székely Csaba ezzel a címmel bemutatott, böződi székely szombatosokról írt történelmi drámáját november 29-én, szerdán 19 órától játsszák újra a színház Nagytermében a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulatának művészei. Rendező Sebestyén

Aba, zene Cári Tibor. Rendezőasszisztens Talán Vanda. Jegyvásárlás a Nemzeti Színház nagytermi jegypénztárában (nyitvatartás hétköznapokon 9 és 19 óra között, telefonszám: 0365-806-865), a helyszínen előadás előtt egy órával, valamint a Biletmaster oldalán: <https://teatrnational.biletmaster.ro/.../Az-igazsag...>

4 Run 4 Fun – Klosz Péter-emlékverseny

November 25-én, szombaton a Somostetőn rendezik meg a 4 Run 4 Fun – Klosz Péter terepfutó emlékversenyt. A rajt a kocogóháznál lesz. Az éjjeli versenyre bevezetők vigyenek magukkal fejlámpát. Rövid távon, amely 4,8 km, a nők és a férfiak egyaránt 15-16, 17-19, 20-29, 30-39, 40-49, 50-59, +60 korcsoportban neveznek be, míg a 9,6 km-es hosszútávra a: 20-29, 30-39, 40-49, 50-59, +60 korcsoportban. Lesz éjszakai futás is. Feliratkozás a helyszínen 17-18.30 óra között, a technikai felkészítő 18.45-kor kezdődik, a rajt minden kategóriában – éjszaka kivételével – 19 órakor lesz. Az online iratkozás november 24-én 12 órakor zárul.

Ady és Léda a Spectrum Színházban

December 16-án, szombat este 7 órától a színház Tatar Rózsa kortárs író Ady és Adél – „Lázálmok” az életünk-ből című monodramáját tűzte műsorra. A dráma a magányos és boldogtalan Léda hatyúdája. Az egykor bálványozott nő, a végzet asszonya a halálos ágyán megidézi a halott költőt, és újraéli viharos szerelmük boldog és fájó pillanatait. Léda szerepében a marosvásárhelyi színházi élet nagyszónóját, Farkas Ibolya Poór Lili-díjas színművészt láthatják. A darabot Török Viola rendezte. Az előadás másfél órát tart. Helyfoglalás a 0744-301-875-ös telefonszámon.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujzag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujzag.ro E-mail: nepujzag@e-nepujzag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Megszavazta a képviselőház a társadalmi és politikai feszültséget okozó új nyugdíjtörvényt

Elfogadta hétfőn a parlament képviselőháza a társadalmi és politikai feszültséget okozó új nyugdíjtörvény tervezetét.

A jogszabály szerint januártól egységesen – a 2023-as átlagos infláció mértékével, 13,8 százalékkal – nőnek a nyugdíjak Romániában, majd 2024 szeptemberéig elvégzik a nyugdíjak újraszámítását. A törvény azonos munkáért azonos, járulékbefizetésen alapuló nyugdíjat irányoz elő és – egy átmeneti időszak után – 65 évben egységesíti a nyugdíjkorhatárt, szűkítve a korkedvezményes nyugdíjazás lehetőségét és a jogosultak körét.

A múlt heti tüntetések hatására a képviselők megszavazták, hogy a bányászok továbbra is 45 évesen mehetnek nyugdíjba.

Románia a helyreállítási tervben kötelezettséget vállalt a nyugdíjreform keresztülvételére. Erre hivatkozva a szociáliberális kormánykoalíció sürgősségi eljárással fogadta el a törvényt, mondván, hogy különben az ország 70 milliárd eurónyi uniós támogatás felfüggesztését kockáztatja.

Az ellenzék az alapos társadalmi vitát és a beharangozott, egy év alatt 40 százalékot is meghaladó kétlépcsős nyugdíj-emelés költségvetési fedezetének megnevezését hiányolta a hétfői plenáris vitában, és azzal vádolta a kormányt, hogy a nyugdíjemelésekről szóló, de gazdaságilag életképtelen újabb „hazugsággal” akarja az idős emberek voksát megvásárolni a jövő évi választásokra.

Az új nyugdíjtörvény a koalíciós pártok között is feszültséget keltett, miután a Nemzeti Liberális Párt (PNL) politikusai aggodalmuknak adtak hangot, hogy Marcel Ciolacu szociáldemokrata kormányfő újabb adóemeléssel próbálja majd előteremteni nyugdíjemelési ígéreteinek fedezetét.

A miniszterelnök a szavazást követő sajtónyilatkozatában

leszögezte: nem fognak újabb adókat kivetni, sőt, az általa vezetett kormány azon lesz, hogy a munkára kivetett jövedéki terheket – elsősorban a minimálbérrel foglalkoztatottak esetében – csökkentse.

Rámutatott: a 4,8 millió nyugdíjas 80 százaléka 3000 lejnél kisebb, 60 százaléka pedig 2000 lejnél is kisebb öregségi járandóságot kap. Ciolacu ezt tarthatatlannak nevezte, és kifejezte abbéli meggyőződését, hogy a költségvetési törvény kidolgozásánál „megtalálják” a fedezetet a nyugdíjemelésre. Arra a kérdésre, hogy vajon az Európai Bizottság (EB) nem fogja-e a nyugdíjemelések elnapolását kérni Romániától a túl magas költségvetési hiány miatt, a miniszterelnök azt mondta: az EB egyetért a hétfőn megszavazott törvénnyel.

Romániában a nyugdíjak kiszámításához úgynevezett nyugdíjpontot alkalmaznak, amely megfelel egy olyan fiktív munkavállaló bérének, akit teljes aktív pályafutása során az országos átlagbér szintjén fizettek. A nyugdíjpont értéke jelenleg 1785 lej, 2024. január 1-jétől pedig havi 2032 lej lesz. A továbbiakban a nyugdíjakat minden évben automatikusan emelni kell majd az átlagos infláció mértékével, amit kiegszítenek az országos átlagbérek megfelelő reálkereset-növekedés 50 százalékkal.

Kormányzati források szerint jelenleg havonta 9,6 milliárd lej költenek a 4,8 millió nyugdíjas járandóságára, a nyugdíjak újraszámítása után (2024 végén) becslések szerint ez a költség 13,8 milliárd lejre emelkedik.

Az új nyugdíjtörvényt 199 szavazattal 39 ellenében, 17 tartózkodás mellett fogadta el a képviselőház.

Múlt héten a jogszabályt a szenátus is megszavazta, így hatályba lépéséhez már csak az államfő aláírására van szükség. (MTI)

Zelenszkij: Ukrajna nem tárgyal bármilyen áron a békéről

Ukrajna nem hajlandó bármilyen áron a békéről tárgyalni – mondta Volodimir Zelenszkij ukrán elnök a The Sun című brit napilapnak adott, kedden ismertetett nyilatkozatában.

Az interjúban Zelenszkij úgy fogalmaz: az ukrán kormány nem hiszi, hogy Oroszország, személyesen Vlagyimir Putyin orosz elnök be akarná fejezni a háborút. „Meg akarnak ölni bennünket, mi viszont igazságot akarunk” – tette hozzá.

Zelenszkij szerint éppen ezért Ukrajna nem bármilyen áron elért békéről, hanem igazságos békéről beszél.

Az ukrán elnök elismerte, hogy a hadszíntéren nehéz a helyzet, de határozott nemmel válaszolt arra a saját maga által feltett kérdésre, hogy Ukrajna kész lenne-e „barátságot kötni vagy diplomáciai tárgyalásztalhoz ülni” Oroszországgal.

Zelenszkij elismerte azt is, hogy Uk-

rajnának „több sikerre lenne szüksége” a hadszíntéren, de cáfolta, hogy a hadműveletekben patthelyzet alakult volna ki.

Kijelentette: a szárazföldi műveletekben elért haladás lassúságát ellensúlyozzák a Fekete-tengeren aratott sikerek.

Zelenszkij szerint az ukrán erők megsemmisítették az orosz hadiflotta egy részét, és Oroszországnak már nincs teljes ellenőrzése a fekete-tengeri térség felett.

Arra a kérdésre, hogy Oroszország hányszor próbált merényletet végrehajtani ellene, az ukrán elnök úgy felelt, hogy nem tudja pontosan, „de ötnél vagy hatnál biztosan nem kevesebbszer”.

Kijelentette: Kína nagyobb nyomást gyakorolhatna Oroszországra a háború befejezése érdekében. Zelenszkij szerint Kínának „nem érdeke, hogy segítse Oroszországot Ukrajna elfoglalásában”.

Úgy fogalmazott: véleménye szerint Oroszország addig feszíti a helyzetet, amíg az Egyesült Államok és Kína „együttesen, nagyon-nagyon komolyan”

fel nem szólítja arra, hogy távozzon Ukrajna területéről.

Hozzátette: Európa egyedül erre nem képes, és Oroszország Európától egyébként sem fél.

Zelenszkij szerint az ukrán légteret jelenleg az orosz légierő ellenőrzi, ezért Ukrajnának nagyobb légvédelmi kapacitásra van szüksége.

Az ukrán elnök felvetette annak a lehetőségét is, hogy ha a nyugati országok nem akarnak közvetlenül ilyen fegyverrendszereket Ukrajnának juttatni, akkor átadhatnák a gyártási engedélyeket.

Hozzátette: Amerika és Európa segíti Ukrajnát ezen a téren, de ez a támogatás nem elégséges.

Zelenszkij szerint a Gázai övezetet uraló Hamász iszlamista terrorcsoport és Izrael háborúja nem segíti Ukrajnát. Hozzátette: a világnak meg kell vizsgálnia, hogy a közel-keleti konfliktus mostani fellángolása „kinek is volt fontos”. (MTI)

Bizalmat kapott Robert Fico kormánya

Jóváhagyta a szeptember végi választások eredményeképpen létrejött pozsonyi parlament kedden a még a múlt héten vitára előterjesztett kormányprogramot, és ezzel bizalmat szavazott Robert Fico új, immáron negyedik kabinetének.

A kormányprogramra a 150 fős pozsonyi törvényhozás 78 képviselője mondott igent, és 65-en nemet a jelen lévő 143 képviselő közül. A Robert Fico vezette Irány (Smer-SSD), a Peter Pellegrini vezette Hang (Hlas-SD) és az Andrej Danko vezette Szlovák Nemzeti Párt (SNS) alkotta hármas kormánykoalíciónak 79 képviselője van a parlamentben. A parlamenti vita és a kormányprogram jóváhagyása négy napig tartott, és több mint hetven képviselő szólt fel rajta.

Robert Fico a kormányprogram parlamenti bemutatásakor a jövőbeli kilátásokról szólva „göröngyös”, de az életszínvonal emelését célzó útról beszélt, illetve leszögezte: kormánya „mind a négy égtáj irányába nyitott” szuverén külpolitikát folytat majd.

A Fico-kabinet programnyilatkozatát a vita során a parlamenti ellenzék leggyakrabban arra hivatkozva bírálta, hogy szerintük kevés konkrétumot tartalmaz.

A dokumentumot részben hasonlóképpen – konkrétumokat hiányolva – minősítette a felvidéki magyar párt, a vá-

lasztásokon a parlamenten kívül rekedt Szövetség is, amelynek elnöke, Forró Krisztián a ma7.sk felvidéki magyar hírportálnak úgy nyilatkozott: úgy tűnik, a nemzeti közösségek kérdése ennek a kormánynak sem fog a prioritásai közé tartozni, s bebizonyosodott, hogy Szlovákiában a felvidéki magyar közösség megmaradása csak a Szövetségnek fontos.

A kormányprogramban az áll: az új szlovák kormány olyan erős szociális és jogállamot akar előtérbe helyezni, amely jól működő és szükséges mértékben szabályozott piacgazdaságon alapszik. Rámutattak: az új kabinet olyan lépések megtételét tervezi, amelyek modern és hatékonyan működő állammá teszik Szlovákiát, olyan állammá, amely hangsúlyt helyez a szociális biztonságra, a vállalkozói közeg versenyképességére, az oktatás és az egészségügy minőségének növelésére, valamint arra, hogy erősítse a társadalom jogállamba vetett bizalmát.

A kormányprogramban egyebek mellett leszögezik, hogy véget kell vetni „a biztonsági erőkkal politikai célok érdekében történt visszaéléseknek”, és figyelmet kell szentelni a nemzeti önértzet, a függetlenség, az „egészséges hazafiság”, valamint a nemzeti és kulturális hagyományok iránti tisztelet erősítésének.

A dokumentumban leszögezik: az új kormány az ukrainai konfliktusnak a

nemzetközi jogon alapuló, Ukrajna függetlenségét, területi egységét és az önvédelemhez való természetes jogát tiszteletben tartó megoldását támogatja. Ugyanakkor leszögezték: az ukrainai helyzetet mutatja, hogy a konfliktus katonai megoldására nincs kilátás, s a szlovák kormány a nemzetközi közösségnek a tűzszünethez és béketervekhez vezető kezdeményezéseit fogja támogatni. A programnyilatkozat egy másik pontjában leszögezik: a kormány szociális-gazdasági célkitűzései nem teszik lehetővé a védelmi kiadások növelését.

A dokumentumban megállapítják továbbá: az országra a schengeni és euró-övezeti csatlakozás után újabb kihívások várnak. Ilyen az a brüsszeli egyeztetés is, amely a EU-n belül alapvető ügyekben többségi jóváhagyással váltaná fel az egyhangú döntéshozatalt. Leszögezik: sem ez, sem a migrációs kvóták bevezetésére tett kísérletek nem egyeztethetők össze az új szlovák kormánynak az európai uniós tagságról és a nemzeti érdekek védelmének szükségességéről alkotott elképzeléseivel.

A TASR szlovák közszolgálati hírügynökség a cseh kormányfői hivatalra hivatkozva közölte: a kedden bizalmat kapott új pozsonyi kabinet miniszterelnökének első külföldi útja – a hagyományoknak megfelelően – Prágába vezet, Robert Ficót pénteken fogadja hivatali partnere, Petr Fiala. (MTI)

Ország – világ

Állatvédő pártot alapított egy brassói politikus

Állatvédő pártot alapított egy brassói politikus, miután korábbi pártja és a többi politikai alakulat nem támogatta állatvédő projektjeit – írta hétfőn az új párt közleményére hivatkozva a Biz Brasov román hírportál. A Természetért, Emberekért és Állatokért Párt (NOA) megalapítását Brassóban jelentették be. Alapítója és ügyvivő elnöke Lucian Rad, az ellenzéki Mentsétek meg Romániát Szövetség (USR) korábbi politikusa, állatvédő aktivista. A párt célkitűzései között szerepel a természet- és állatvédelemmel, az emberi jogokkal kapcsolatos közpolitikák és törvénykezdés javítása. Közölték: következő lépésként a helyi szervezetek is megalakulnak, és minél több megyében jelöltlistákat is állítanak a 2024-es romániai választásokon. (MTI)

Új kézben a Telekom

Kivonul Romániából a Hellenic Telecommunications Organisation (OTE) – írja az economedia.ro a Bloomberg alapján. A görög távközlési vállalat egy romániai céggel, a Quantum Project Grouppe memorandumot írt alá a Telekom Romania Mobile adásvételéről. A Quantum Project Group tulajdonosa Adrian Tomsa, aki egy másik cégen keresztül több kereskedelmi televíziót (Prima TV, Look, Agro TV, Profit TV) működtet. A Telekom Romania Mobile a negyedik legnagyobb romániai távközlési vállalat az Orange, a leggazdagabb erdélyi magyar, Teszári Zoltán többségi tulajdonában levő RCS&RDS és a Vodafone mögött. Tavaly a csaknem 800 munkavállalót foglalkoztató vállalat árbevétele 1,378 milliárd lej volt. (MTI)

Már készülnek a jéghotel megépítésére

A Fogarasi-havasokban, 2034 méteres magasságban található Bilea-tó melletti meteorológiai állomásnál jelenleg 35 centiméteres a hóréteg – közölte kedden Arnold Klingeis, a Bilea-tavi jéghotelprojekt vezetője. Klingeis közölte, megkezdtek az előkészületeket a jéghotel felépítéséhez. Jelenleg arra várnak, hogy elegendő hó rakódjon le és a tó vize megfelelő vastagságú jéggé fagyjon; amint ez megtörténik, nekilátnak a jéghotel megépítésének. A projektvezető emlékeztetett, hogy már tizenhat téli szezonban készült jéghotel a Bilea-tónál, ha az időjárás viszonyok lehetővé teszik, az idei szezon lesz a tizenhetedik. Az idei, 2023-2024-es jéghotelprojekt témája a modern művészet. A hotel minden egyes szobája egy kortárs művész nevére és stílusjegyeit fogja viselni. (Agerpres)

Orosz-indiai flottagyakorlat a Bengáli-öbölben

Közös hadgyakorlatot tart a Bengáli-öbölben az orosz csendes-óceáni flotta és az indiai haditengerészet – közölte kedden az orosz védelmi minisztérium. A gyakorlaton orosz részről az Admiral Tribuc nagy tengeralattjáró-elhárító hajó és a Pecsenga közepes tengeri tanker vesz részt, amely hétfőn futott be Visákhapatnam kikötőjébe. Indiai részről a manőverekbe a Ranvidzsaj rombolót és a Kiltan korvetet, valamint repülőgépeket és helikoptereket vontak be. A két ország tengerészei közös manőverezést hajtanak végre különböző alakzatokban, légvédelmi és kommunikációs gyakorlatot tartanak. A tervek szerint gyakorolják a készletek menet közben történő feltöltését és a felületi helikopterek együttes használatát. (MTI)

Nagy fesztivál kis hírveréssel

(Folytatás az 1. oldalról)

Arts az Egyesült Királyságból, a Zürcher Hochschule der Künste Svájcban, a Belgrádi Színházművészeti Egyetem Szerbiából, valamint a Szófiai Nemzeti Színház- és Filmművészeti Kr. Sarafov Egyetem Bulgáriából. A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Magyar Karának két előadása mellett a bukaresti, krajovai, jászvásári, nagy-szebeni, temesvári és konstancai színiakadémiák növénydekeit is láthatja a közönség az egyetem Stúdió Színházának színpadán. A tíz napig tartó maratoni programot a színházi előadások mellett a művészeti diákok számára angolul vezetett műhelymunkák egészítik ki, olyan, nemzetközileg elismert színházi alkotók és oktatók vezetésével, mint Shopova Yanitsa, Robert Traczyk, Andrei Popov, Nikita Betekhtin, Marija Milenkovic, Lakatos Róbert, Scott Johnston, Ivanova-Holobova Daria, Beth Vyse, Julia Stanoeva, Julien Daillere vagy Ada Milea. A műhelymunkákon megfigyelőként bárki részt vehet, a nemzetközi fesztiválműsort tartító könyvbemutatók, kiállítások, színi előadások ingyen látogathatók az egyetem honlapján feltüntetett program szerint.

Érdemes oda (is) ellátogatni!

Óvások miatt késik a szerződés

Múlt pénteken két óvást nyújtottak be a Marosvásárhely és Nyárádszereda közötti autópályaszakasz építésére hirdetett eredmény kapcsán a konkurens cégek, de a győztes sem elégedett. Így egyelőre elmarad a kivitelezési szerződés aláírása.

Gligor Róbert László

Amint várható volt, nem írhatják alá a szerződést a tervezett időben a Marosvásárhely–Németvásár autópálya első szakaszának kihirdetett építójével. A török Tekfen İnsaat Ve Tesisat AS és az osztrák Strabag cégek megfellebbezték az utolsó napon, november 17-én a török Nurol Insaat Ve Ticaret AS ajánlatát az óvásokat felülbíró országos hatóságnál (CNCS). Válaszlépként vagy sem, de a Nurol is megóvta versenytársait, illetve azok ajánlatainak elfogadása ellen nyújtott be keresetet ugyanannál a hatóságnál. Az előállt helyzet miatt a hazai hatóságok és gazdasági elemzők szinte biztosra veszik, hogy az év végéig nem kerülhet sor a kivitelezési szerződés aláírására, így komoly akadályok

gördülhetnek a projekt elé. Az országos újraépítési terv (PNRR) által finanszírozott munkát kivitelezésére a nyertesnek harminc hónap áll(na) rendelkezésére, fél év a tervezésre, két év a kivitelezésre. A 2,4 milliárd lejes (héta nélkül) munkát egy 22 kilométeres pályaszakasz és egy 2,4 kilométeres összekötő út megépítését jelenti az A3-as és A8-as sztráda között. Az országos közúti infrastruktúrát kezelő hatóság (CNAIR) november 6-án hirdette ki a nyertest a nyolc pályázó közül, miközben kezdetben júliusra tervezték ezt a pillanatot, de az elbírás a tavasszal egy időre fel kellett függeszteni. Így kétségesé válik, hogy az Erdélyt és Moldovát összekötő autópálya első szakasza elkészül a 2026 végére kitűzött időpontig. A sztráda harmadik, Leghin–Németvásár közötti részére már szeptemberben nyertest hirdettek, ott a hazai UMB vállalat dolgozik.

A török Nurol nemcsak a nyárádszeredai szakasz építésében érdekelt, ő építette az erdélyi (A3-as) autópálya közel 14 kilométeres szakaszát is Szilágynagyfalu és Berettyószéplak között, de több más romániai autópálya-építési tenderre is nyújtott be ajánlatot. (GRL)

Elúszhat a nyárádszeredai pályaszakasz lehetősége?

Fotó: economica.net

Küldöttgyűlést tartott a Székely Nemzeti Tanács

Nyilatkozat a Magyar Autonóm Tartományról

A Székely Nemzeti Tanács november 18-án a marosvásárhelyi Vártemplomban tartotta XXIV. küldöttgyűlését. A napirend előtt a küldötteket köszöntötte Tőkés László, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke és Beke Mihály András első beosztott konzul Magyarországi Csíkszeredai Főkonzulátusa részéről. Dabis Attila, a Székely Nemzeti Tanács külügyi megbízottja az európai autonómiák létrejöttéről és működéséről kapcsán néhány lényeges szempontra hívta fel a figyelmet.

Mózes Edith

Az eseményről kiadott közlemény szerint Izsák Balázs elnök beszámolója után a küldöttek két határozattervezetet vitattak meg és fogadtak el: a Székely Nemzeti Tanács új tisztségeire vonatkozó határozatot és a Magyar Autonóm Tartományról szóló elvi nyilatkozatot.

A küldöttgyűlés elfogadta a Székely Nemzeti Tanács Állandó Bizottságának javaslatát az új tisztségek betöltésére. Eszerint a Székely Nemzeti Tanács parlamenti megbízottja Kulcsár-Terza József parlamenti képviselő; a Székely Nemzeti Tanács ügyvivője Gazda Zoltán, a Sepsiszéki Székely Tanács elnöke; a székely szimbólumokért felelős megbízott Bíró Edith, a Székelyudvarhelyi Székely Tanács elnöke; az Európai Unióval kapcsolatos kérdések megbízottja Szilágyi Zoltán, az Európai Szabad Szövetség alelnöke lett. Megbízatusuk négy évre szól.

Álláspont a Magyar Autonóm Tartományról kapcsolatosan

Románia 1952-ben, öt évvel a párizsi békeszerződés után alkotmányába foglalta Székelyföld területi autonómiáját, amely a Magyar Autonóm Tartomány nevet kapta. Létrehozása beleillett abba a történelmi folyamatba, amelynek célja volt az európai béke stabilizálása, és ellene nem merült fel nemzetközi jogi kifogás – áll az álláspontban.

Idézik Románia 1952-es alkotmányának 19. szakaszát: A Román Népköztársaság Magyar Autonóm Tartománya a kompakt székely-magyar népesség által lakott területből áll, és autonóm közigazgatási

vezetéssel rendelkezik, amelyet az autonóm régió lakossága választ. A Magyar Autonóm Tartomány a következő járásokat foglalja magába: Csíkszereda, Gyergyószentmiklós, Székelyudvarhely, Szászrégen, Erdőszentgyörgy, Sepsiszentgyörgy, Marosvásárhely, Kézdivásárhely, Maroshévíz. Közigazgatási központja Marosvásárhely városa.

Majd megállapítják: * Románia kommunista alkotmánya lehetővé tette Székelyföld területi autonómiáját; * A Magyar Autonóm Tartomány létrehozása olyan előzményekre támaszkodik, mint a Terra Siculorum több évszázados öngazgatási hagyománya, amely az első világháborút lezáró békefolyamattal nemzetközi dimenziót is kapott a Párizsi Békeszerződés nemzeti kisebbségekre vonatkozó rendelkezései, vagyis az 1919-ben Romániával megkötött, a nemzeti kisebbségekre vonatkozó szerződés 11. szakasza révén, amely kimondja, hogy Románia hozzájárul ahhoz, hogy az erdélyi székely és szász közösségeknek a román állam ellenőrzése mellett vallási és tanügyi kérdésekben helyi önkormányzatot engedélyezzen; * Elutasítva a kommunizmus azon diktatórikus hatalompolitikáját, amelyet a Magyar Autonóm Tartomány intézményein keresztül az akkori román államvezetés Székelyföld népe ellen gyakorolt, fontosnak tekintjük, hogy amiként az 1989 utáni forradalmi változás a román állam demokratizálását eredményezte, úgy sor kerülhetett volna a Magyar Autonóm Tartomány regionális demokráciájának a kialakítására is; * Egy elismert területi autonómia egyoldalú visszavonhatatlansága olyan szilárd alapelv, amely Európa és a nagyvilág minden autonóm régiójára érvényes, olyan biztonságpolitikai elv, amely a béke egyik legfontosabb garanciája.

A továbbiakban kijelentik: a Székely Nemzeti Tanács autonómiastátútuma nem más, mint az önkormányzatiság szerzett jogának az érvényesítésére tett közösségi erőfeszítés, amelyet a székely közösség többsége támogat.

Míndezek alapján indokoltnak és szükségesnek tartják, hogy az 1968-as közigazgatási reform, amely illegitim módon korlátozta, illetve szüntette meg Székelyföld autonómiához való szerzett jogát, független, nemzetközi fórumok előtt is bemutatható felülvizsgálat tárgya legyen – olvasható egyebek mellett az SZNT közleményében.

Bolyai János-émlékév a Bolyai Farkas Elméleti Líceumban

Kétszáz éve teremtett a semmiből egy új, más világot

Nagy-Bodó Szilárd

1823. november 3-án, 200 évvel ezelőtt küldte el Temesvárról Bolyai János apjának, Bolyai Farkasnak a neumeuklideszi geometria elméletét. Azt a felfedezést, amely méltán tette világhírűvé a matematikust, és amely kapcsán az a szállóigévé vált mondása is megszületett, mely szerint „a semmiből egy új, más világot teremttem”. A kerek évforduló megünneplésére a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum és a Bolyai Collegium Alapítvány más intézményekkel egy több hétig tartó, változatos sokszínű program-sorozattal készül mind a diákok, mind a város lakói számára. Az eseménysorozat november 20-án, hétfőn kezdődött a hivatalos megnyitóval.

Hajdú Zoltán, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum igazgatója lapunknak elmondta, hogy négy héten át minden szerdán az iskola dísztermében előadásra várják az érdeklődőket, amelynek központi eleme a Bolyaiak. November 22-én 18 órától dr. Kása Zoltán, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem emeritus professzora tart előadást *Bolyai János hosszú útja a hírnév felé* címmel. Az iskola igazgatója elmondta, hogy ebben az előadásban Bolyai Farkas életútjának bizonyos mozzanatait is megismerhetik azok, akik ellátogatnak a díszterembe, hiszen nem lehet úgy beszélni Bolyai Jánosról, hogy közben nem kap szerepet az apja, aki szintén nagy eredményeket ért el a matematika terén. Egy héttel később, november 29-én 18 órától filmvetí-

tés lesz az iskola dísztermében. Katyi Antal *A semmiből egy új, más világot teremttem* című filmjét lehet megtekinteni, a szerző is beszél az alkotásáról, valamint kérdéseket lehet neki feltenni.

December 6-án, szerdán 18 órától, szintén az iskola dísztermében, Bolyai és a zene lesz a főszerepben. Szilágyi Mihály tanár előadása során a jelenlevők megismerhetik a matematikus zenészi zsenialitását, a műsor részeként fellép az iskola kórusa. A Marosvásárhelyi Filharmónia előadásában hallható lesz Csíky Boldizsár *Passacaglia egy Bolyai-képletre* című darabja. December 13-án, az utolsó héten, 18 órától az iskola dísztermében román nyelvű előadásra kerül sor, prof. dr. Liviu Ornea, a Román Tudományok Akadémia tagja azokról a művekről fog beszélni, amelyek Bolyai János munkásságát és életét dolgozzák fel. A Bolyai igazgatója úgy vélekedett, hogy szükség van román nyelvű előadásra is, hogy a város román anyanyelvű közösségéhez is közelebb hozzák a két matematikust, akiket méltán emlegetnek Erdély leghíresebb személyiségei között. Hajdú Zoltán nyomtatékosította, hogy mind a négy előadásra várják az iskola jelenlegi és volt diákjait, illetve mindenkit, aki szeretne többet megtudni Bolyai János és Bolyai Farkas életéről. A belépés minden előadásra ingyenes.

A délutáni előadásokkal párhuzamosan lesznek állandó programok

is, illetve külön az iskola és a város diákságát célzó események. Az egyik ilyen állandó program: az iskola tanári folyosóján lesz egy kiállítás, amit a Teleki Tékával közösen szerveznek, át fogják vinni az iskolába azokat a könyveket, amelyek a Bolyaiakról szólnak. Emellett november 28-án a diákok kvízverset szerveznek, amelynek a tematikája a két Bolyai élete és a Bolyai Farkas Elméleti Líceum története. Ide a diákok 3-4 fős csapatokba tömörülve jelentkezhetnek. Egy nappal később, 29-én egy hatalmas puzzle kirakására kerül sor az iskola udvarán. A Bolyai Diákszövetség tagjai egy óriási puzzle-t nyomtatott ki Bolyai János arcképével, ezt kell majd az iskola diáksága kirakja.

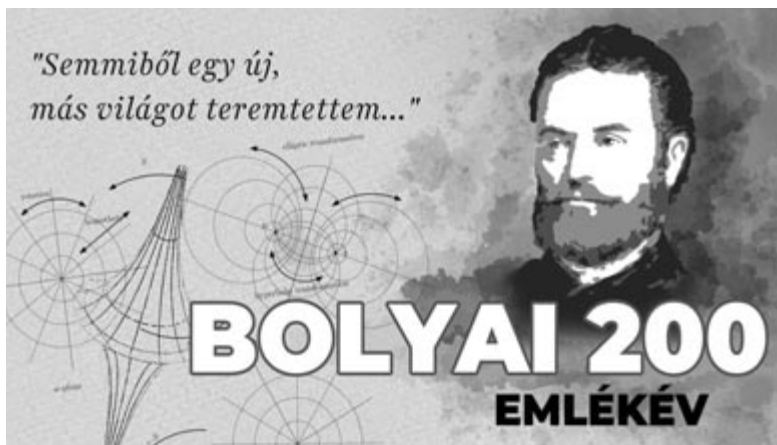
Ha mindez nem lenne elég, novellairó versenyre is sor kerül. Továbbá az iskola matematika- és fizikakatedrái egy verseny jellegű, *Bolyai-helyszínek Marosvásárhelyen* című eseményt is szervez. Ezt úgy kell elképzelni, hogy a diákok csapatokban végigjárják azokat a helyszíneket, amelyeket Bolyai-élményeknek lehet nyilvánítani, ezt a Bolyai líceum kilencedikes diákjai számára is meg fogják szervezni, ugyanakkor más iskolák 5-8. osztályosainak is. Ebben a tekintetben ismételt próbálnak a román anyanyelvű iskolák irányába nyitni, ezért a verseny kétnyelvű lesz, hogy a román diákok is részt tudjanak venni, mondotta Hajdú Zoltán.

Az eseménysorozat zárónapja

december 15-e lesz, amikor reggeltől késő délutánig különböző programok lesznek az iskolában. A napkoszorúzással kezdődik a református temetőben, a Bolyaiak sírjánál. Ezt követően a magyar katedra szervezésében a Bolyai Jánosról szóló könyveket mutatják be rendhagyó módon, X. osztályos diákok által. Ezután Sebestyén Aba *A tér* című művét mutatja be, amely ugyancsak Bolyai Jánosról szól. Végül, de nem utolsósorban záró-mozzanatként a már két éve létrehozott Bolyai Farkas- és Alma Mater díjakat adják át.

Hajdú Zoltán szerint a rendezvénysorozattal az az elsődleges céljuk, hogy az erdélyi lakosság jobban megismerje Bolyai Farkas és Bolyai János munkásságát. Hozzáfűzte, hogy meglátása szerint Erdély két leghíresebb személyéről van szó, akik globális szinten ismertek, és ezért a marosvásárhelyieknek és a bolyai diákoknak illik valamivel többet tudniuk róluk. Emellett az iskolának van egy másik célja is: szeretné, ha Marosvásárhelyt a Bolyaiak városának nyilvánítanák. Hajdú Zoltán lapunknak elmondta, ennek érdekében komolyan dolgoznak, a december 15-i záróünnepségen is tesznek egy lépést ez ügyben.

Az iskola honlapján, valamint Facebook-oldalán is meg lehet tekinteni a részletes programot, leírással együtt.

Az esemény plakátja

Forrás: az iskola Facebook-oldala

Az ifjú (nép)zenebarátok napja

A néptánc és a népzene elválaszthatatlan társak

Nagy-Bodó Szilárd

November 20-a az ifjú zenebarátok napja, ezt a lehetőséget használta ki a Maros Művészegyüttes, és egy kis csavarral átterjesztelte az eseményt az ifjú népzenebarátok napjává, aminek megünneplésére villámcsődületet szervezett a marosvásárhelyi Színház téren, illetve a Kultúrpalota előcsarnokában. Az eseménnyel arra is fel szeretne volna hívni a figyelmet, hogy fontos őrizni és ápolni a kultúrát.

Barabási Attila Csaba, a Maros Művészegyüttes igazgatója lapunknak elmondta, az eseménnyel nem titkolt céljuk volt az is, hogy fiatal zenészeket gyűjtsenek össze, lehetőséget adva a villámcsődülettel számukra, hogy megmutassák tehetségüket és elhivatottságukat. Maros megyében nagy kultúrája van a népzene, a néptáncnak, a népi hagyományoknak, a népdalnak. Ennek ellenére nem lehet azt mondani, hogy jól állunk népzenei terén, mutatott rá Barabási Attila Csaba, aki azt is hozzáfűzte, hogy sokat lehet köszönni Sinkó András tanárnak, illetve a Maros Művészegyüttes munkatársainak, akik átvették az oktatás stafétáját, és most már fiatal népzenei képzésével is foglalkoznak.

Mindent egybevetve, a helyzet lehetne jobb mind a népzene, mind a népi kultúra terén és a hétfői villámcsődülettel is fel szeretnék volna hívni a figyelmet arra, hogy ápolni kell a hagyományokat, és a fiatalokat, a gyermekeket érdemes közelebb hozni ehhez a műfajhoz. November 20-án több mint 30 fiatal zenész gyűlt össze Marosvásárhely főterén, és próba nélkül összeállt egy rövid műsor, ahol felcsendültek a nyáradamenti dallamok, amelyeket mindenki ismer.

A zene mellett tánc is volt mind a Színház téren, mind a Kultúrpalota előcsarnokában. A Maros Művészegyüttes igazgatója szerint a népzene nem szabad elszakítani a néptánctól, hiszen a kettő egymást kiegészíti, akár énekkel is. Barabási Attila Csaba reménykedik abban, hogy idővel minden együttesnek lesz lehetősége arra, hogy egy kicsi zenekart tartson

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

maga mellett, és népzene, ne gépzenére gyakoroljon, hiszen ez az autentikus forma, így alakul ki az a kincs, amit Maros megyében is őriznek az emberek. Azonban, ha nem vigyázunk kellőképpen erre az értékre, eltűnhet, hívta fel a figyelmet az együttesvezető.

Az utóbbi időben mind Marosvásárhelyen, mind a megyében, mind máshol egyre nagyobb teret kap a hagyományörzés, elég sokan követik a Maros Művészegyüttes útját is. Az embereknek és a kulturális intézmények vezetőinek feladata kell legyen, hogy figyelemmel kövesse azokat, akik a hagyományápolásban részt vesznek. Az emberekhez pedig el kell juttatni az információt, hogy van egy esemény, egy előadás, mert ezek által él a hagyomány. Az év és a nyár folyamán bizottságot nyert, hogy a város és a térség lakossága érdeklődik a kultúra iránt, és támogatja azt azáltal, hogy ellátogat a különböző eseményekre. Barabási Attila Csaba elmondta, hogy sokan ellátogattak a nyáron a marosvásárhelyi városban szervezett előadásokra. Az év végén pedig nem áll meg a munka, hiszen hamarosan Gyöngykoszorú Gyöngye néptáncelőadókat szerveznek, amelyek keretében több mint 500 táncost várnak a Maros Művészegyüttes termébe. A néptáncnak, a néptánc-előadásoknak és -találkozóknak pedig a népzene is szerves része, és nem szabad hagyni, hogy hiányozzon sem most, sem az elkövetkezendő időkben!

A hétfői villámcsődülettel a zenészek és táncosok gyönyörű színfoltot teremtettek a szürke, borús hétköznapon, amit a jelenlevők mosollyal és tapssal jutalmaztak.

Erről jut eszembe

„Megint jönnek, kopogtatnak...” Nem faluvégen, kurta kocsmában, hanem Marosvásárhely főterén, a Toldalagi-palota és a ferences templomtorony között jutott eszembe a Petőfi-vers, miközben véletlenül belecsöppentem a sárga forgatagba. Az éppen berobogó kék buszhoz rohantam, és bár az ember nem szívesen szalasztja el a járatát, nagyobb volt a kíváncsiságom, gondoltam, mégiscsak illene ezt kissé körbejárni. Kopogásról szó sem volt, az aranyos hölgyek és urak hatalmas sárga luxusbuszból szálltak ki magabiztosan, hódító tekintettel, grasszálván. Maguk is talpig sárgában vagy a rikító felöltőt épp akkor magukra öltve lepték el a járdát, ahol hamar növelte a torlódást egy szónoki pulpitus, meg egy aláíráshoz szükséges kellékszta is. Itt röpgyűlés lesz, akárki meglássa, tisztáztam hamar magamban, méghozzá hazafias, hiszen a busz oldalán is nagyban olvasható: patrioták Európában! Nyilván nem magyarul. Megértettem egykettőre, az AUR választási kampánykaravánja boldogítja az országot, és hol itt, hol ott tart leckét, megregulázva a vén kontinens politikai vezetőit. Így jutott el Marosvásárhelyre is. Mit ad isten, éppen november 15-én, a településnek egykor szabad királyi városi rangot adó fejedelem, a széles látókörű, jövőbe tekintő Bethlen Gábor születésének és halálának évfordulóján. Erről aligha volt a vendégeknek tudomásuk, ők pártjuknak újabb híveket toborzó szándékkal jöttek Vásárhelyre, ahol olyan román összefogást szeretnének elérni, amivel leválthatják a jelenlegi magyar polgármestert, és végre rendet, fellendülést hozhatnak az itt szinylődő, szegény, többségi nemzetársai-iknak. A mostani látogatásuk fő célja az európai parlamenti jelöltjeik bemutatása, a jelölti listák népszerűsítése, aláírása volt. Jövőre lesznek a választások, a többi is, nem csak az uniós, de sohasem korai a kampányt elkezdni. Ők elsőként belevágtak. A helyi jelöltek mellett velük voltak az országos vezetőségük hős kiválóságai közül is néhányan. Dan Tanasă mindenekelőtt. Van-e, ki e nevet nem ismeri? Akit csak lehet, ő azt ki-méletlenül megrekomozza. Kapott bőven dorgálást az európai fórumok valamennyi korifeusa, egy csomó olyan vád is elhangzott irányukban, amiket innen meg onnan már untig hallottunk, a függetlenségtől a szuverenitásig, korrupcióig, szenilitásig mindenfélét rájuk raktak. Az AUR-os jelöltek azért természetesen mégis odakíváncskoznak, csak annak reményében persze, hogy végre majd rendet raknak Brüsszelben, Strasbourgban és másutt is, ahol kell. Ez alól nyilván Marosvásárhely sem kivétel. Mielőtt nagyon berezeltem volna, kievickéltem a lelkes járdafoglalók gyűrűjéből. Viszont amíg ismét a buszvárás gyönyörét éltem át, irodalmi beállítottságom korlátai közé szorulva, más, ide illő verssorok, könyvcímek is megkísértettek. Elsősorban a „sárga veszedelem”, amely a tinédzserkorom kódéből sejlett elő. Ki is írta? Makkai Sándor? Nem! Az ő regénye a Sárga vihar. A sárga veszedelem fogalmát sokan a biblíából származtatják. Vitatható, mondják mások. Nem tudtam eldönteni, pláne, hogy a buszom is megjelent az utcasarkon. Elmenőben egy pillantást mégis vethettem a felhevülten világló gyülekezetre. Vajon okunk van félelemre?

(N.M.K.)

A kabát titka

Jó pár évvel ezelőtt, még a pandémiát megelőző „békeidőkben” egyetlen vasárnap délelőtti ószereztést sem hagyott volna ki a világ minden kincséért sem. Kényelmes, kitaposott cipőjében derűsen lépkedett az idősebb, citromsárga hajú asszony a hajnali némaságban, mint aki biztos benne, hogy a buszokkal egy időben útra indulónak csakis a legjobb helyek egyike juthat az egymást érő árusok talpalatnyi földjén. Bevásárlószekerében rendszerint régi, apró dísz- és használati tárgyak, valamint egyszerű, szerelmes történeteket tartalmazó Dr. Stefan Frank, Bianca és Tiffany ponyvafüzetek között kötött zokni és sál lapult, évszaktól függetlenül.

Ha pár lejt sikerült árulnia, már elégedett volt. Sokszor éreztem úgy, ha találkoztam vele, és váltottunk néhány szót, hogy nem is a bevétel ígérete hajtja a pihenőnapon a város másik végére, inkább annak lehetősége, öröme, hogy emberek között legyen. Pedig szemmel láthatóan önmagában is jól megvolt. Őszi reggeleken diót gyűjtött a sétányzéki fák alatt, tavasszal és nyáron keresett magának egy tömbházközeli padot, azon üldögélve furdette arcát a napkeltében.

– Én sohasem unatkozom, mindig kerül valami, ami felvillanyoz. Rossz alvó vagyok, úgyhogy korán kelek, főleg vasárnap, amikor vár az ószer. Ott mindig jól szórakozom, nézem a többi árust, némelyikkel el is beszél-

getek. De a múltkor valami más is történt – mesélte nem sokkal 2019 adventje előtt. – Eladtam két nippet és egy vázát, és már elindultam a miccsesbódé felé, hogy a kereketből vegyek magamnak egy jó mustáros harapnivalót, amikor megakadt a szemem egy szép szürke téli kabáton. Nagyon hasonlított ahhoz, amilyent régen a nővérem, nyugodjék, viselt. Nem sokat gondolkodtam, lemondtam a gyors ebédéről, helyette kézbe vettem a ruhadarabot, és addig-addig alkudoztam a nagy szoknyás árus-sal, amíg 7 lejért ideadta nekem. Olyan boldog voltam, mintha megnyertem volna a lottón a főnyereményt, még az éhség sem zavart. Magamra vettem gyorsan az új szerzeményem, és már indultam volna haza a megmaradt cókómokkal, amikor benyúltam a kabát zsebébe, és kihúztam belőle egy tízeuró és egy másik papírcetlit. Egy női név és egy lakcím volt ráírva. Napokig tanakodtam magamban, hogy mi akar ez lenni, mit tegyek a talált írással meg a pénzzel. De most már tudom, mi a dolgom: veszek egy karácsonyi képeslapot, írok rá pár kedves szót, jókívánságot, és elküldöm a cetlin szereplő címre a talált összeggel együtt. Ez lesz

az én ünnepi ajándékom annak az ismeretlen valakinek.

– Gondolja, hogy válaszol majd az illető? – kérdeztem.

– Miért ne válaszolna? Én biztos azt tenném – vont vállat gondtalanul az idősebb asszony. – És ha nem, hát nem.

Ez után a beszélgetés után hosszú ideig nem találkoztunk. Javában dúlt a koronavírus-járvány, amikor egy bolt előtti sorban várakozva éppen egymás elé kerültünk, így alkalmam volt meg-

kérdezni, lett-e fejleménye az elküldött képeslapnak.

– Nem kaptam választ, de azért nem bántam meg, hogy elpostáztam az üdvözlőt, és a pénzt sem sajnálom. Csak ezt a bezártságot viselem nehezen – mondta ismerősöm, miközben a fél arcát eltakaró maszkot egy gyors mozdulattal az állára tolt. – Most egész nap csak ülök a tévé előtt, egyik sorozatot nézem a másik után, pedig régebb sosem kötött le az ilyesmi. Mit csináljak, nincs jobb ötletem. Az unokahúgomék mind hívnak, hogy költözzenek ki hozzájuk falura erre az időszakra, de még nem tudtam rávenni magam.

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

Szerkesztette: Benedek István

IV. Kárpát-medencei Magyar Vállalkozói Konferencia

A kapcsolatépítés és a tudásátadás jegyében

Nagy-Bodó Szilárd

A St. Georgius Manager Club és a CED Közép-európai Gazdaságfejlesztési Hálózat Nonprofit Kft. az idén negyedik alkalommal szervezte meg a Kárpát-medencei Magyar Vállalkozói Konferenciát november 16–17-én Marosvásárhelyen, a Kultúrpalotában. Az eseményen mintegy 250 vállalkozás képviseltette magát a Kárpát-medencéből, Magyarországról hozzátartólagosan 50 vállalkozó vett részt az eseményen.

Besenyey Sarolta, a CED vezetője úgy fogalmazott lapunknak, hogy hagyományteremtő jelleggel szervezték meg negyedik alkalommal Marosvásárhelyen a konferenciát. Mint minden évben, idén is aktuális gazdasági kérdéseket vitattak meg, ugyanakkor arra is felhívták a figyelmet, hogy mekkora szükség van a mai változó világban a rezilienciára, illetve a tapasztalatok megosztására nemzetközi, akár globális szinten. Évről évre növekszik a résztvevők száma, ami bizonyítja, hogy szükség van a konferenciára – mondta.

A CED vezetője arról is beszélt a Népújságnak, hogy az utóbbi évek nagyon meghatározó formában alakították át a vállalkozói és szervezeti működéseket globális szinten. A koronavírus-járvány globális szinten érintette a vállalkozásokat, ellátási láncokat. Európában és a Közel-Keleten háború dúl, amire szintén nem voltak felkészülve a vállalkozók, amely befolyásolja a működésüket. Ha mindez nem lenne elég, Romániában változik az adózási rendszer. Tehát az utóbbi három évben számos nagy kihívással találkozott a

vállalkozók, amire nem voltak felkészülve, de kénytelenek voltak megtanulni a zavaros vízben evezni, hiszen vannak olyan tényezők – ahogyan az imént említették

gyorsan képesek reagálni rá. Természetesen ezek a változások nem minden esetben vannak pozitív hatással a vállalkozókra, sőt inkább negatív kimenetelűek.

Besenyey Sarolta

Forrás: Péter Ferenc Facebook-oldala

is –, amelyeket a vállalkozói szféra képviselői nem tudnak befolyásolni, húzta alá Besenyey Sarolta. Azonban ez a sok változás elvezetett ahhoz, hogy az utóbbi három évben nőtt a vállalkozók rezilienciakészsége, sokkal jobban elfogadják a változásokat, és nagyon

A konferenciáról szólva Besenyey Sarolta hozzátette, folytatni fogják a jövőben is, hiszen az érdeklődés azt igazolja, hogy szükség van a rendezvényre. Továbbá, ahogyan eddig, a jövőben is az aktuális gazdasági helyzetre, gazdasági kihívásokra fognak reflektálni a konferencián. A CED vezetője úgy fogalmazott, hogy a marosvásárhelyi, székelyföldi és erdélyi vállalkozók számára kiemelten fontos, hogy olyan kapcsolatokat építsenek és olyan üzleteket kössenek, amelyek határon átnyúlóak, hiszen ezzel másképpen pozicionálják magukat az európai piacon.

Nyulas Bernát, a St. Georgius Manager Club elnöke és a Fomco cégcsoport vezetője lapunknak elmondta, hogy a gazdaságilag instabil helyzet – kamatok emelkedése, adók változása – minden vállalkozót foglalkoztat. A nehézségekre még egy lapáttal rátesz, hogy a kormány év közben nagyon gyakran

Előadás a vállalkozói konferencián

Forrás: az Incub Center Facebook-oldala

változtatja a játékszabályokat, sokszor ellentétes irányban. Ez a tényező egy újabb nagy adag kiszámíthatatlanságot áramoltat a piacra.

A St. Georgius Manager Club elnöke beszámolt róla, hogy a konferencián gazdasági elemzők és szervezetfejlesztők tartottak előadásokat, akik képesek irányt mutatni azzal kapcsolatban, hogy milyen globális gazdasági folyamatok zajlanak, és hogy ezek fényében mire lehet számítani a jövőben.

A IV. Kárpát-medencei Magyar Vállalkozói Konferencián előadások tekintetében színes volt a paletta. Többek között szó volt a bankokról, a befektetésekről, a kockázati tőkékről, a rezilienciáról, a rugalmas alkalmazkodóképességről, a nemzetközi tapasztalatokról, a romániai épületgépi piac fejlődéséről, az Ipar 4.0-ról, a mesterséges intelligenciáról és a turizmusról is.

A két főszervező, a St. Georgius Manager Club és a CED Közép-európai Gazdaságfejlesztési Hálózat Nonprofit Kft. mellett kiemelt szerep jutott a Pro Economica Alapítványnak is az esemény lebonyolításában. Kozma Mónika, a Pro Economica Alapítvány vezetője

elmondta, mindhárom szervezetnek ugyanaz a célja: erős vállalkozói közösség kialakítása a Kárpát-medencében, ami komoly gazdasági erőt is jelent. Az ilyen és ehhez hasonló rendezvényeknek, rendezvénysorozatoknak az a célja, hogy olyan üzletek köttessenek, olyan kapcsolatok alakuljanak ki és olyan élményekben legyen részük a vállalkozóknak, ami okán ők úgy gondolják, hogy jó a magyar közösséghez tartozni, fogalmazott Kozma Mónika.

A Kárpát-medencében jelentős különbségek vannak a térségek gazdasága között. Erdélyben kiszámíthatatlan a gazdasági környezet, amire nemrégiben ismét ráerősített a kormány, ez pedig túlélőművészké teszi a vállalkozókat, példázta a Pro Economica Alapítvány vezetője. Egy ilyen helyzetben (és nem csak) a vállalkozók számára az új információkhoz való hozzájutás, az információk cseréje lehet a valós segítség. Ez történt a IV. Kárpát-medencei Magyar Vállalkozói Konferencián is, illetve a rendezvény elősegítette egy kapcsolati háló kiépítését. Ebben nagy szerepe volt a konferenciát záró menedzserbálnak is.

Nyulas Bernát

Forrás: Péter Ferenc Facebook-oldala

A IV. Kárpát-medencei Magyar Vállalkozói Konferencia plakátja

Forrás: az esemény Facebook-oldala

A természet a tanterem

(Folytatás az 1. oldalról)

a gyerekeket a szabadba, valószínűleg azért is, mert nem egyszerű felöltöztetni, majd levetköztetni harminc gyereket. Nálunk egy pedagógusra hat gyerek jut, tehát sokkal könnyebben megy az öltöztetés is – jegyezte meg Gál Aliz. Kezdetben 5-6-tal, többnyire a saját gyerekeikkel indították el az erdei óvodát, majd ahogy a szülők kezdtek tudomást szerezni róla, a gyerekek száma egyre nőtt, a három év alatti korosztály számára pedig már bölcsődét is létrehozta 2021-ben, hogy az apróságok a korai évektől a természettel összhangban fejlőd-hessenek. Elsősorban marosvásárhelyi fiatal családok gyerekeivel foglalkoznak, a kétnyelvű bölcsődei csoportba 16 gyerek jár, az óvodában pedig 18, 3-6 év közötti gyerek van. Délelőtt öt, délután három pedagógus gondoskodik az aprónépről. A szülők részéről rengeteg a pozitív visszajelzés, sőt olyan sokan szeretnék az erdei tanintézetbe adni gyermek-

ha esik, ha fagy. Az óvodásokat ottjártunkkor is az erdőn találtuk önfel-lelt játék közepette, egyesek fára másztak, mások a földre hullt fale-vélrengetegben hemperegtek, az ágakra rögzített, gumibroncsból készült hintán, a fák között kihúzott függőágyakon hintáztak, vagy a hangulatos, faágakból összetákolt kis erdei kuckóba bújva játszottak. Az erdei játszótér kellős közepén egy pléden jókora kosár hevert, benne tízórai, hiszen a friss levegőn való játék közben bizony gyorsan korogni kezd a gyerekpocak.

A tyúknak enni adnak, cserébe tojást kapnak

Fontos szempont, hogy a gyerekeknek konkrét kapcsolatuk legyen azzal, amiről éppen tanulnak, például amikor a vízi világról beszéltek, kivitték őket egy tó mellé, ahol tapasztalat által felfedezték az álló-víz élővilágát, még a kenuval való evezést is kipróbálták. Télen, a hidegben is rengeteg felfedezésre váró meglepetést tartogat számukra

Használjuk a kertet mint tanítóeszközt, van egy kis veteményeskertünk, amit együtt gondozunk a gyerekekkel. A kis magocskákat ta-

szomszédságában pedig sok színes, aprócska öntöző volt gondosan felakasztva, a gyerekek munkaeszközei. A veteményes mellett eperágyás, valamint egy hangulatos gyógynövényes, teafüves sarok, onnan kerül ki a finom teák alapanyaga.

Az óvoda udvarán egy kis tűzhelyre lettünk figyelmesek, körülötte feldarabolt fatörzsből apró üllőkék, ez a közös főzőcskészs-sütögetés színtere. – Minden pénteken a gyerekekkel sütünk-főzünk, és ha ők is részt vesznek az elkészítésében, akkor jó étvágygal el is fogyasztják az ételt. Gyakran a kertből szedjük le az alapanyagokat, látják, hogyan, miből készül az étel, mennyi munka van vele, más-kor körbeüljük a tűzhelyet, almát szúrunk fel pálcákra, és azt lógatják a nyársra. Állatokat is tartunk, van nyuszink, tyúkjaink, a gyerekekkel közösen adunk eledelt nekik, és cserébe a tyúkoknak adnak tojást, amit a gyerekek mindig lelkesen gyűjtenek össze – sorolta a mindennapok élményeit az óvoda alapítója.

Sárkonyhából sárfagyit és sártortát

Az apróságoknak az ovi udvarán saját konyhájuk is van, igazi edényekkel, ez a sárkonyha, ahol elkészítik a sártortát vagy a sárfagyit.

– Kevés játékunk van, éppen

azért, hogy ne zúduljon óriási inger-mennyiség a gyerekekre, illetve, hogy lehetőséget biztosítsunk arra, hogy a kreativitásukat használják a játék során. Nem kész játékot adunk a kezükbe, hiszen az egy adott dol-logra alkalmas, és megöli a kreati-vitást, de ha kézbe vesznek például egy botot, hogy azzal mit játszanak, annak csak a fantáziájuk szab határt – mutatott rá Gál Aliz, aki egy kutatásról is mesélt, ami arra világított rá, hogy milyen keveset töltnek a gyerekek a szabadban; meglepő, hogy egy börtönben ülő fegyenc is jóval több időt tölthet a szabad levegőn, mint egy átlag gyerek. A Péter Pán ovi-ba járó apróságok esetében más a helyzet, hiszen lemérték, és idén szeptemberig ezer órát töltöttek a szabadban. – Ennek rengeteg előnye van mind a lélektani fejlődésük, mind az egészségük szempontjából. A vírusok egyrészt sokkal kevésbé terjednek, ugyanakkor a gyerekek immunrendszere erősödik azáltal, hogy folyamatosan ki vannak téve az időjárás változásainak – tette hozzá az óvoda egyik alapítója.

Érdeklődésünkre Gál Aliz elmondta, a tavaly ment iskolába az első nemzedék, amely az erdei ovi-ba járt, és a tanítónők visszajelzése az, hogy a gyerekek iskolaérettek, nem indulnak semmiféle hátránnyal.

üket, hogy már várólista van. Ami nem csoda, hiszen rövid ottlétünk alatt mi is megtapasztaltuk, milyen egyedi élményekkel gazdagodnak nap mint nap az oda járó apróságok.

A gumicsizma elengedhetetlen

Az erdei óvoda kifejezés azokra az óvodákra vonatkozik, amelyek naponta a természetben – gyakran az erdőben – oktatják, nevelik – időjárástól függetlenül – a gyereket, hiszen a kicsik jobban tudnak mozogni és játszani a természetben, mint a négy fal között, a mozgásigényük teret kap, kíváncsiságukat, megismerési vágyukat kifejezhetik és megélhetik, miközben testileg-lelkileg fejlődnek, tudásban gyarapodnak. Az alapítók a tapasztalat, az élmények útján történő tanulást részesítik előnyben. Gál Aliz elárulja, szinte csak aludni mennek be az épületbe, naphosszat kint vannak a gyerekek az udvaron, valamint a közeli erdőben, ami az ő játszótérük. Amikor fagy van, akkor reggel bent kezdik ugyan a napot, de 10 óra után mindennap kiviszik őket,

a természet, ilyenkor havas, jeges kísérleteket végeznek, megtapasztalják, hogyan olvad a jég, vagy az erdőben iglut építenek.

– Nagyon kreatívak a gyerekek, előfordult, hogy faágakat tettek az iglu falaihoz, és azt mondták, azok a vezetékek – jegyezte meg nevetve Gál Aliz.

Minden héten van egy-egy tematika, az azzal kapcsolatos tevékenységekkel készülnek a pedagógusok, és a természet apró csodáinak a felfedezése mellett az állami óvodák kurrikulumból is vesznek át témákat. A reggeli tevékenységek szervezettek, mindent megbeszélnek, amit érzékelnek a természetben, majd a tematikával foglalkoznak.

– Nagyon ragaszkodtunk ahhoz, hogy minél több időt töltsenek a szabadban a gyerekek, hiszen ez a legegészségesebb formája annak, hogy fejlődjenek. A másik fő szempontunk pedig a természetközelség, valamint a környezettudatosságra való nevelés, hiszen ahhoz, hogy majd felnőttként is odafigyeljenek a természet-re, meg kell ismerjék azt.

vasszal elültetjük, komposztot is készítünk, oda dobjuk a növényi eredetű hulladékot, és a gyerekek tudják, hogy ebből föld lesz, amit majd az ágyásokra teszünk – mutatta Aliz a kiskertet, amelyben még néhány brokkoli árválkodott, a

Fotó: Nagy Tibor

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

Újabb jogok a villamosenergia-termelő fogyasztóknak

Havonta igényelhetik a többletenergia értékét

Pénzügyi kompenzációt igényelhetnek havonta a villamosenergia-termelő fogyasztók, azaz a prosumerek az RMDSZ által kidolgozott törvény elfogadásával, amely megteremti a lehetőséget, hogy akár a saját gázzámláikat is kifizethessék.

A magánszemélyek vagy vállalkozások a többletenergia értékét a kórházaknak, iskoláknak, hátrányos helyzetben élő családoknak is adományozhatják, vagy megtéríthetik a gázzámláikat. Antal Lóránt szenátor, a törvény egyik kidolgozója rámutatott: idén júliusban közel 85 ezerre nőtt a termelő-fogyasztók száma Romániában. Ez azt is jelenti, hogy széles körű érdeklődés övezi a napelemtrendek telepítését, ezért olyan törvényekre van szükség, amelyek támogatják, nem pedig lehetetlen helyzetbe hozzák a prosumereket. „Arra kell törekedni a törvényhozás szintjén, hogy a megtermelt energiátöbblet kompenzációját és a kezelésének rendszerét jobbra tegyék, hiszen ez a jövő. Ezt a

törekvést mozdítja ki a holtpontról a jelenlegi törvény, amely megadja a maximum 400 kW termelési kapacitással rendelkező prosumereknek a lehetőséget, hogy havonta igényeljék az őket megillető kompenzációt a megtermelt többletenergia után” – fogalmazott Antal Lóránt, a szenátus energiaügyi, energetikai infrastruktúra és altalajkincsek bizottságának elnöke. Ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a törvény kidolgozása során figyelembe vették minden érintett fél szempontját annak érdekében, hogy hatékonyabbá tegyék a rendszert. Eddig a prosumerek 24 hónap után voltak jogosultak pénzügyi kompenzációra. A most elfogadott törvény nemcsak megteremti a havi kompenzációk kifizetésének a lehetőségét, de újabb két változást vezet be: megadja a lehetőséget arra, hogy a többletenergia értékével ki lehessen fizetni a földgázzámlát, vagy arra, hogy kórházaknak, iskoláknak, rászoruló családoknak, más családtagok tulajdonában lévő fogyasztási pontoknak adományozzák a megtermelt többletet. (sz.)

Rajzpályázat diákoknak

Címe: A barokk

Tehetségkereső és tehetséggondozó rajzpályázatot hirdetnek diákoknak A barokk címmel, beküldési határidő: november 30.

A magyarországi Gyermekjóléti Alapítvány/Országos Mécs László Irodalmi Társaság, a Megújuló Oktatásért, Nevelésért Mozgalom országos tehetségkereső és tehetséggondozó rajzpályázatot hirdet diákoknak. Pályázhatnak magyarországi és határon túl élő általános iskolás (4–12. évfolyam) diákok saját készítésű alkotásokkal, méret: A4.

Az alkotás bal/jobbs alsó sarkában jól olvasható legyen (gépirással, nyomtatottan és az alkotásra ragasztva) az alkotó neve és osztálya, iskola neve, címe, felkészítő pedagógus neve. Cél: ráirányítani a figyelmet a barokkra mint művészettörténeti korszakra; a rajzok lehetnek barokk kori neves festmények/freskók másolatai, híres barokk épületek rajzai stb. Maximálisan beküldhető alkotás: 1 db/pályázó, kizárólag jpg. fájlformátumban várják. Beküldendő e-mailben a rajzpalyazat2015@gmail.com címre. Valamennyi beérkezett alkotást megjelentetik az Országos Mécs László Társaság Facebook-oldalán: <https://www.facebook.com/orszagosmecsasztorsasag>. A beérkezett munkákat szakmai zsűri értékeli. A döntés ellen fellebbezni nem lehet. Az első öt helyezett oklevélben és tárgyjutalomban részesül. Bővebb felvilágosítás a www.gyermekjoleto.hu és a www.omlit.hu honlapokon olvasható.

Tanácsok a közúti balesetek áldozatainak emléknapiján

Elsősegélynyújtástól a megelőzésig

November harmadik vasárnapját a közúti balesetek áldozatainak emléknapijának szentelték Marosvásárhelyen is. A közúti közlekedés áldozatainak világnapiján a katasztrófaelhárító egységek a rendőrség munkatársaival közösen újra a Promenada Mall bevásárlóközpontban tartottak tájékoztató és nevelő jellegű tevékenységeket felnőttek és gyerekek számára.

A november 19-i rendezvénysorozaton a hangsúlyt a megelőzésre fordították, de a közúti baleset során legfontosabb teendőket is ismertették, akár szenvedő alanyai, akár tanúi vagyunk annak. A műhelymunkák keretében az elsősegélynyújtástól a tűzoltók mentési akcióján keresztül a balesetek megelőzésén és az elővigyázatos vezetésen, tudatmódosító szerek használatának a következményeiig a szakemberek sok információt osztottak meg az érdeklődőkkel. A marosvásárhelyi tűzoltóság bemutatásánál az érdeklődők megtekinthették a bevetéseken használt műszaki felszereléseket, védőöltözéket és a közúti baleset

mentési akcióiban alkalmazott feszítővágó eszközöket.

A Maros megyei rendőrök a Maros Megyei Horea Vészhelyzeti Felügyelőség és más intézmények képviselőivel közösen a nyilvános rendezvény keretében próbáltak rávilágítani a nap jelentőségére. A Maros Megyei Rendőr-felügyelőség rendőrei a prevenciós képzéssel, a közlekedésbiztonsági oktatással, valamint a helyszínelő rendőrök standjaival voltak jelen, az áldozattal járó közlekedési balesetekkel foglalkozó nyomozócsoport tagjai ismertették az eszközöket, a helyszíni teendőket.

A rendőrök erőfeszítései arra irányultak, hogy mind a gyermekeket, mind a felnőtteket emlékeztessék a közlekedési szabályok betartásának fontosságára a különösen súlyos következményekkel járó közúti balesetek megelőzése érdekében.

Emlékeztettek, hogy egyik prioritás a biztonságos környezet a közutakon, ezért akár járművet vezet valaki, akár gyalogosan közlekedik, legyen óvatos. (pálosy)

Év végéig igényelhetők a családtámogatási és diákhitelek

Family Start és Student Invest

Újraindultak a családokat és fiatalokat támogató kormányzati hitelprogramok, melyeket év végéig lehet igényelni. Az ideiglenes összeg megduplázódott, és kibővült az elszámolható költségtételek listája.

Az RMDSZ parlamenti munkájának eredményeként az idén bővültek az elszámolható költségek: így a lakásfelújítással járó költségeket vagy meglévő lakásvásárlási hitelek előtörlesztését, a gyerekek iskolán kívüli tevékenységeit, segédeszközök és felszerelések költségeit is fedezhetik a hitelprogram keretében. Továbbá egyszerűsítették a kritériumrendszeren, így ezentúl elegendő, ha a család egy tagja teljesíti a korhatárra vonatkozó feltételeket a hitel igényléséhez.

A gyermekvállalást ösztönző Family Start

hitelprogram keretében a maximálisan igényelhető összeg 150.000 lej, a jogosultsági összeget a jövedelem függvényében határozza meg a hitelező bank annak érdekében, hogy a havi részlet ne legyen túlságosan megterhelő, a kamat 75 százalékát az állam fedezi.

Feltétel, hogy a család legalább egyik tagja 18 és 45 év (be nem töltött) közötti kell legyen, és az egy

főre eső jövedelem családon belül nettó 6.000 lej, egyszülős családok esetén pedig maximum 7.500 lej lehet (a gyermeknevelési juttatást is beleszámolják a család jövedelmébe). A családalapítási hitel maximális időtartama 10 év, amelyből legtöbb 5 év lehet türelmi idő. A hitel jóváhagyását követően az összegek a benyújtott bizonylatok alapján számolhatók el, vagy a bank és a szolgáltató közötti közvetlen fizetés alapján.

Az elszámolható költségek között vannak: házasságkötéssel járó költségek; kórházi költségek kifizetése szülés esetén; a gyerekek bölcsődei, óvodai, iskolai, iskolán kívüli tevékenységeinek költségei; új vagy használt gépkocsi vásárlása, amely 5 évnél nem régebbi, a házastársak alap-, mester- vagy doktori képzésének tandíjköltségei, valamint szakkönyvek kiadásának költségei; számítógépek, laptopok, nyomtatók, speciális szoftverek vá-

sárlása; bérleti díj fizetése legfeljebb 300 euró/hó összegig; lakásvásárlás és házépítés, lakásfelújítással járó költségek, energiahatékonyság céljából szerelt berendezések telepítése, bútórvásárlás; háztartási gépek és elektronikus berendezések vásárlása maximum 10 ezer lej értékben stb.

Az egyetemistákat támogató Student Invest

diákhitel keretében a maximálisan igényelhető összeg 75.000 lej, a kamatot teljes egészében az állam fedezi. A diákhitel maximális időtartama 10 év, amelyből legtöbb 5 év lehet türelmi idő. Azon diákok esetében, akik még nem rendelkeznek saját jövedelemmel, szükséges egy társfinanszírozó. Feltétel, hogy a diák 18 és 40 év (be nem töltött) közötti kell legyen, valamint felsőoktatási intézmény hallgatója. A hitel jóváhagyását követően az összegek a benyújtott bizonylatok alapján számolhatók el, vagy a bank és a szolgáltató közötti közvetlen fizetés alapján.

Elszámolható költségek többek között: alap-, mester- és doktori képzések, MBA-képzések tandíja; könyvek, tanszerek kifizetése; könyvek, szaktanulmányok kiadási költségei; tudományos konferenciákon vagy versenyeken való részvétel és az utazási költségek; számítógépek, laptopok, nyomtatók, szoftverek vásárlása; bérleti díj, legfeljebb 300 euró/hó összegig, lakásvásárlásra fizetett előleg; azok-

nál a diákoknál, akik szülők is, a gyerekeik bölcsődei, óvodai, „afterschool” programokon való részvétele, valamint iskolán kívüli tevékenységeinek költségei; fogászati és sebészeti beavatkozások; a külföldön végzett kezelések és orvosi vizsgálatok is elszámolhatók lesznek; új vagy használt gépkocsi vásárolható, amely öt évesnél nem régebbi stb.

A programokra az év végéig lehet jelentkezni (vagy a keretösszeg felhasználásáig) a következő bankok valamelyikénél: CEC Bank, Exim Bank, Libra Bank, TechVentures Bank és különböző bankszövetkezeteknél. Az igényléshez szükséges a személyazonossági igazolvány és a jövedelmet igazoló okirat. Ha az illető alkalmazottként dolgozik, nem szükséges igazolás, a jövedelem lekérdezése automatikusan történik a bank által az Adó- és Pénzügyi Hivatal nyilvántartásából. A diákhitel esetén, ha az illető diák még nem rendelkezik jövedelemmel, a társfinanszírozó jövedelmét veszik figyelembe. A Family Start és Student Invest hitelprogramokat 2022-ben indította útjára a Családügyi, Ifjúsági és Esélyegyenlőségi Minisztérium és a Pénzügyminisztérium. Az idei évben a programok keretösszege 500 millió lej, amely 4.200 kedvezményezettet jelent a Family Start program esetében és 6.300 igénylőt a diákhitel esetében. A hitelprogramokról bővebben a minisztérium <https://mfamilie.gov.ro/1/> honlapján lehet tájékozódni. (szer)

Fotó: Simon Andrea Henrietta

Olaszország és Szlovénia is kijutott az Európa-bajnokságra, Albánia csoportelső

Az olasz labdarúgó-válogatott egyenes ágon kijutott a 2024-es Európa-bajnokságra. A kontinenstorna címvédője hétfő este Leverkusenben 0–0-s döntetlent játszott Ukrajna vendégeként, ezzel pedig megszerezte a C csoport második helyét az Eb-részvételt már korábban bebiztosító Anglia mögött.

A csoportban az olaszok és az ukránok is 14-14 ponttal végeztek, de mivel az olaszok hazai pályán 2-1-re nyertek, egymás elleni jobb eredményükkel előrébb végeztek. A Ferencváros korábbi vezetőedzője, Szerhij Rebrov által irányított Ukrajna pótselejtezőn még kiharcolhatja az Eb-részvételt.

Az ötös másik mérkőzésén a már biztos csoportelső angolok 1-1-re játszottak Észak-Macedónia vendégeként, a hazaiak vezető gólját a korábbi újpesti támadó, Enis Bardhi szerezte.

A H csoportban Szlovénia hazai pályán 2-1-re nyert az Eb-kijutási reményekkel pályára lépő Kazahsztán ellen, így Dánia mögött csoportja második helyén végezve szintén kijutott az Eb-re, története során másodszer.

Albánia egy Ferőer elleni 0-0-s döntetlennel megnyerte az E csoportot, megelőzve a szintén kijutó csehek és a csoport-harmadikként pótselejtezőre kényszerülő lengyeleket.

Eredményjelző

Eb-selejtező, 10. (utolsó) forduló:

* *C csoport:* Ukrajna – Olaszország 0-0, Észak-Macedónia – Anglia 1-1 (1-0). *A csoport végeredménye:* 1. (és kijutott) Anglia 20 pont, 2. (és kijutott) Olaszország 14, 3. Ukrajna 14, 4. Észak-Macedónia 8, 5. Málta 0.

* *E csoport:* Csehország – Moldova 3-0 (1-0), Albánia – Ferőer-szigetek 0-0. *A csoport végeredménye:* 1. (és kijutott) Albánia 15 pont, 2. (és kijutott) Csehország 15, 3. Lengyelország 11, 4. Moldova 10, 5. Ferőer-szigetek 2.

* *H csoport:* Észak-Írország – Dánia 2-0 (0-0), San Marino – Finnország 1-2 (0-0), Szlovénia – Kazahsztán 2-1 (1-0). *A csoport végeredménye:* 1. (és kijutott) Dánia 22 pont, 2. (és kijutott) Szlovénia 22, 3. Finnország 18 (18-10), 4. Kazahsztán 18 (16-12), 5. Észak-Írország 9, 6. San Marino 0.

Azonos pontszám esetén előbb az egymás elleni eredmények döntenek, majd a gólkülönbség.

Kétszer is kiestek a ritmusból

Bálint Zsombor

A bajnokságot a Sepsi SIC kihívójaként kezdő Konstancai CSM volt a marosvásárhelyi városi sportklub női kosárlabdacsapatának vendége. A tengerparti a mérkőzés nagy esélyesének számítottak, ennek ellenére a házigazdák az idő jelentős részében egyenlő ellenfelekként játszottak. Volt azonban az első negyed második felében és a második félidő elején egy 17-0-s, illetve egy 18-0-s sorozatuk a vendégeknek, amikor a marosvásárhelyiek teljesen kiestek a ritmusból, s ez a viszonylag nagy, 21 pontos különbséget is megmagyarázza.

Ha eltekintünk ettől a két – nehezen nézhető, és sok tekintetben megmagyarázhatatlan – periódustól, a marosvásárhelyi kosarasok néha nagyon tetszetős

játékokat mutattak. A pontosságban ugyan lenne mit javítani, hiszen a szépen kijátszott ziccerek sokszor maradtak ki, ezt most távolról kompenzálták. Egyébként 39%-ban dobtak a félkörön túlról, míg a kétpontosokat csupán 28%-ban. Nem meglepő, hogy Konstanca nyerte a lepattanózást (39-48), hiszen Higgins egy fejjel kimagaslott a teljes mezőnyből, tetszett viszont, ahogy palánk alatt harcoltak a házigazdák.

Ami viszont továbbra is nagyon bosszantó, amikor egészen elképesztően rossz döntéseket látunk. Egy dobás kimaradhat, de hogy miért kell kijátszani a palánk alól üresen, az nehezen érthető, mint ahogy az is, hogy jó dobóhelyzetből sokszor haboznak, hogy aztán néhány másodperccel később egészen lehetetlen pozícióból próbálkozzanak. Egy olyan tapasztalt játékos-

tól pedig, mint Ardelean, nem elfogadhatóak azok a hanyag passzok, amelyekre az ellenfél könnyedén lecsapott.

Egy sokkal magasabban jegyzett csapat ellen azonban a küzdelem intenzitása a legfontosabb, és ilyen tekintetben ezúttal (a két említett negatív időszaktól eltekintve) megfeleltek a marosvásárhelyiek, akik szombaton a CSM Târgoviște otthonába látogatnak.

Jegyzőkönyv

Női kosárlabda Nemzeti Liga, 4. forduló: *Marosvásárhelyi CSM – Konstancai CSM 61:82 (14-25, 18-21, 11-22, 18-14).*

Marosvásárhely, Simon László sportcsarnok, 150 néző. Vezetete: Bogdan Podar (Kolozsvar), Alexandru Stamate (Ploiesti), Ruxandra Cap (Bukarest). Ellenőr: Viorel Constantinescu (Kolozsvar).

Marosvásárhelyi CSM: Cortez 16 pont (5), Plavițu 16 (4), Ardelean 12 (2), Bobar 8, Sólyom 4, Domokos 2, Axintie 2, Ciciovan 1, Feiseș, Brefelean, Czimbalmos. Kispadon: Coval.

Konstancai CSM: Higgins 24 pont, B. Fota 13, D. Fota 11 (2), Živković 9 (1), Koizar 8, Croitoru 6, Gödri-Părău 4, Podar 3 (1), Irimia 2, Mărginean 2, Macovei.

Fotó: Nagy Tibor

Eredményjelző

Női kosárlabda Nemzeti Liga, 4. forduló: *Sepsiszentgyörgyi Sepsi SIC – Brassói Olimpia 104:54, Marosvásárhelyi CSM – Konstancai CSM 61:82, Kolozsvári U – Bukaresti Rapid 90:63, Aradi FCC – CSM Târgoviște 68:64.*

Az állás: 1. Sepsiszentgyörgy 8 pont (4/0), 2. Arad 6 (3/0), 3. Kolozsvar 6 (2/2), 4. Rapid 6 (2/2), 5. Konstanca 6 (3/0), 6. Târgoviște 5 (1/3), 7. Brassó 4 (0/4), 8. Marosvásárhely 4 (0/4).

Marco Rossi: Aki küzd, annak a szívében nincs vereség

A magyar labdarúgó-válogatott szövetségi kapitánya, Marco Rossi kulcsfontosságúnak nevezte csapata lelki tartását abban, hogy sikerrel vívta meg az Európa-bajnoki selejtezősorozatot.

„Olaszországban van egy mondás: aki küzd, annak a szívében nincs vereség. Mindig van lehetőség a fordításra, amíg le nem fújják a mérkőzést. A fiúk nem engednek és nem adják meg magukat, mindenképp ez

tesz büszkévé, mert tükrözi a karakteremet. Sosem voltam tehetséges labdarúgó, a legjobb edzők közé sem tartozom, de sose adtam meg magam, és a végsőkig küzdöttem” – fogalmazott hétfőn a szakvezető az M4 Sport televízióban azzal kapcsolatban, hogy együtt-

tese a nyolc Eb-selejtezőből kétszer hátrányból fordítva nyert, további két alkalommal pedig a hajrában egyenlítő mentett pontot, így például a 90+7. percben Bulgáriában, ahol a döntetlennel kijutott a nemzeti együttes a kontinenstornára.

Marco Rossi, a magyar válogatott szövetségi kapitánya (b) a labdarúgó Európa-bajnoki selejtezők tizedik, utolsó fordulójában, a G csoportban játszott Magyarország – Montenegró mérkőzésén a budapesti Puskás Arénában 2023. november 19-én. Fotó: MTI/Hegedűs Róbert

Nem lehetetlen, hogy távozik

Saját jövőjével kapcsolatban azt hangsúlyozta, egyszer minden történet véget ér, de ha majd elkerül innen, akkor mindenképp békében szeretne elválni a szövetség elnökétől, Csányi Sándortól és a magyar szurkolóktól is. „Tudjuk, semmi sem lehetetlen. Már bebizonyítottuk, hogy a legjobbak sem mehetnek biztosra ellenünk. De előbb legyünk túl a sorsoláson” – mondta a jövő évi, németországi kontinensviadalról Rossi, aki az első, azaz legerősebb riválisokat felvonultató első kalapból olyan ellenfelet szeretne kapni, amellyel még nem találkozott együttese, példaként a spanyol csapatot említve.

A magyar válogatott öt győzelemmel és három döntetlennel, veretlenül és csoportelsőként jutott ki a jövő évi, németországi Eb-re, így december 2-án a második kalapból várja a hamburgi csoportorsolást.

„Megmentette az életét”

Rossi arról is beszélt, sokat változott az elmúlt években, elsősorban ahogy a játékosokhoz viszonyul, ahogy hozzájuk szól. Mint mondta, nagyon tiszteli a tanítványait. „Az apjuk is lehetnek, a gyerekeket pedig nevelni kell. Ha hibáznak, jelzem nekik. Például hidegebb fej kellett volna Kerkez Milos bulgáriai kiállításakor, de ő kért elnézést tőlem és a társaitól, ami azt jelzi, megértette a hibája súlyosságát” – mondta az 59 éves tréner, aki hozzátette, a Bournemouth légiósa azt mondta neki, Szoboszlai Dominik gólt eredményező szabadrúgása a 90+7. percben „megmentette az életét”.

A Budapest Honvéddal 2017-ben magyar bajnoki címet ünneplő edző a válogatott vezéregyéniségéről is szót ejtett. Szerinte a Liverpool 23 esztendő közepén sokkal érettebb lett a kapitányi karszalagtól, amelyet tavaly novemberben vett át. Elárulta, amióta kijelölték a posztra, jóval több üzenetet váltanak, és megosztja vele a gondolatait.

„Különleges játékos, de nem csupán a tehetsége miatt, az ugyanis adottság, és nem érdem. Rendkívül sokat dolgozott a gyengeségein, óriási akarat van benne a fejlődésre. Rajta kívül Sallai Roland a legmeghatározóbb a csapatban, de mindketten a többiek szolgálataiba állítják a tehetségüket – mondta Rossi, aki elismerte, októberben a litvániai meccs első félidőjében ő maga követte el a legnagyobb taktikai hibát azzal, hogy Szoboszlait hátrébb játszatta. – Minden poszton megállná a helyét, de korábban sose teszteltük ezt, így a hatos szerepére még nem volt felkészülve. A szokott posztján viszont szabadon játszhat, a támadó harmadban alapvetően megadom a szabadságot a játékosaimnak.”

A csapat védekezésével kapcsolatban viszont korántsem ennyire megengedő Rossi, ahogy megjegyezte, „ez az olaszok rögeszméje”, hogy a hátsó alakzatban nem szívesen változtatnak, mert ott automatizmusoknak kell kialakulniuk, ugyanis a játékosoknak nem szabad gondolkodni egyetlen szituációban sem, mert az máris a védő késését eredményezi. Elárulta, bár Botka Endre jól futballozott Bulgáriában, vasárnap az utolsó meccsen azért adott lehetőséget Balogh Botondnak, aki csupán másodjára öltötte magára a címeres mezt, mert ki akarta őt próbálni. Kiváncsi volt arra, miként teljesít 65 ezer néző előtt, mert amikor Parmában lehetőséget kap, akkor rendre jól játszik.

„Próbára tettem, és hideg fejjel játszotta le a mérkőzést, ahogy kell. Nagyon örülök, hogy megállta a helyét – méltatta a 21 éves védőt, de a nemzeti együttes legtapasztaltabb, 77-szeres válogatott tagjáról is pozitívan nyilatkozott. – Örültem Nagy Ádám góljának is, mert egyrészt Montenegró ellen a csapat egyik legjobbja volt, másrészt neki a mezőnyben más a szerepe. Sajnálom, hogy sokan nem értik a feladatát, pedig ha jó formában van, akkor nélkülözhetetlen a válogatott számára.”

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Kiderült, hol készülhet el a legolcsóbb Tesla

Az olcsó Tesla egy olyan hír vagy ütőkártya, amit a gyártó már többször kijátszott az elmúlt években. Még a 2010-es évek második felében azt rebesgették, hogy a Model 3 lesz az úgymond olcsó Tesla, azonban ennek az árcímkeje mégsem lett olyan barátságos, hogy ténylegesen le lehetett volna venni vele a lábukról a vásárlókat. Aztán 2020 környékén Elon Musk ismét előállt az ígérettel, hogy megérkezik a „nagyon olcsó” Tesla, 25.000 dollár körüli indulóárral. Néha még fel-felröppentek hírek ezzel kapcsolatban, viszont nem úgy festett, hogy tényleg egy konkrét típus lenne készülőben. Nemrégiben viszont már arról is beszéltek, hogy melyik gyárban szerelik össze a sokak által Model 2-ként is emlegetett verziót.

A Reuters megszélesítette, hogy a tervek szerint az európai, azaz a berlini gyár adhat otthont a Tesla legolcsóbb modellje sorozatgyártásának. A lap egy névtelenséget kérő informátorra hivatkozik, aki azt állítja, hogy Elon Musk november elején jelentette be az ott dolgozóknak egy gyárlátogatáson, hogy ott fog készülni az olcsó típus.

Arról nem esett szó, hogy ez mikor következhet be. Tehát még ígéretszinten sincs leszögezve egy céldátum, hogy mikor kezdődhet a gyártás. Az amerikai villanyautó-

A Tesla berlini gyára

Forrás: e-cars.hu

gyártó amúgy sem áll túl fényesen az ilyesfajta ígérek betartásával, a tapasztalat azt mutatja, hogy általában több évet késik. Ha még nem is ígért semmit a vállalatvezető, akkor még nagyon messze állhatnak a típus gyártósorra küldésétől.

Az sem titok, hogy Elon Musk egy adott ponton lemondott az olcsó Tesláról, helyette a robottaxikban látta a jövőt. Erről a tervről aztán a cég más vezetői lebeszéltek, és Franz von Holzhausennek, a Tesla designfőnökének sikerült rábeszélnie Muskot, hogy a robottaxi platformjára építsenek egy olcsó, kicsi Teslát. Ez lesz elméletileg a

Model 2, legalábbis a köznyelv így hivatkozik rá, aminek mostanra két koncepciója is született. Ezekről annyit lehet tudni, hogy Cybertruck-szerűen futurisztikus designmegoldásokkal rendelkeznek.

Ami pedig az árat illeti: sokáig a 25.000 dollár körüli szintet emlegették. Viszont közben globális inflációval néz szembe mindenki, továbbá ott van a nyersanyagárak emelkedése (kivéve a lítiumét). Vagyis a jelenlegi gazdasági környezetben nehéz elképzelni, hogy sikerül a Teslának tartani a kitűzött árszintet. Valószínűleg az olcsó Tesla sem lesz annyira olcsó, mint ahogyan ígérték.

Mégis várható áresés az elektromos autók piacán?

Globális szinten visszaesett az igény az elektromos autók iránt, amit a piaci elemzők azzal magyaráznak, hogy a tehetős vásárlók már váltottak, most az átlagos felhasználó kellene váltsa. Azonban ez a csoport még szkeptikus a villanyautókkal szemben, vagy legalábbis nem tudja elképzelni, hogy egyetlen autóként hogyan tudná használni, miként tudna vele elmenni akár évente egyszer hosszabb kirándulásra, nem látja át a töltés kérdését, és még hosszan lehetne sorolni az aggályokat. Ezért számos felhasználó még nem szánta rá magát a váltásra, továbbá ott vannak azok is, akik, bár meg tudnak engedni maguknak egy olcsóbb, de új autót, viszont elektromos kivitelben nem, hiszen nem lehet elmenni az árkülönség mellett.

Ezek a tényezők pedig elvezettek oda, hogy csökkent a kereslet a villanyautók iránt, aminek az egyik hatása az lett, hogy lezuhant a lítium ára. Ennek kapcsán szólaltak meg a Föld legnagyobb lítiumfeldolgozó, akik nem vették el az optimizmusukat az iparággal kapcsolatban, viszont belátják, hogy elkezdődött az átrendeződés a piacon.

Az utóbbi időben a GM, a Ford és a Honda, valamint a lengyelországi telephellyel is rendelkező LG Energy Solution is visszafogta a gyártási terveit, ez vezetett el oda, hogy jelentősen csökkent a lítium ára, számolt be a Reuters. A lítium az akkumulátorgyártás legfontosabb összetevője, amit nemcsak az elektromos autókban használnak, hanem mindenben, így például az okostelefonok, laptopok, a vezeték nélküli fülhallgatók akkumulátorjában is a legmeghatározóbb tényező. A nyersanyag ára régióként változik, azonban ezeket a különbségeket is figyelembe vette a Benchmark Mineral Intelligence adatgyűjtő vállalat, és a teljes piacra levetítette az árváltozást. Az eredmények fényében 2023-ban eddig 60%-os árvisztaesésről lehet beszélni. Kérdés, hogy mit hoz az év hátralevő része, viszont a globális trendek nem arra mutatnak, hogy hirtelen fellángolnának az elektromosautó-eladások, vagy valamilyen tényező hatására hirtelen kilőne a kereslet a lítium iránt.

Lítiumbánya

Forrás: Greendex.hu

Bemutatták a vadonatúj Skoda Superbet

Az új, negyedik generációs Superb kapcsán egy ideje már csepegtette az információkat a Skoda. Korábban megmutatták álcázott formában, de kikerültek képek a belsőről is, illetve mikor már tényleg nagyon közel volt a bemutatás, a külső egyes részleteit is megmutatták. November első felében pedig végre leleplezték teljes valójában az újdonságot Prágában.

Az új Superb a még 2015-ben bemutatott elődjét váltja. Ha őszinték akarunk lenni, nagyon időszerű volt az újítás, hiszen kilenc év hosszú idő egy típus esetében, még akkor is, ha közben voltak kisebb-nagyobb ráncfelvarrások. A negyedik generációs Superb arányai, ahogyan azt a képek tanúsága alapján sejteni lehetett, nem sokat változtak, a karosszéria vonalvezetéséhez is csak nagyon finoman nyúltak hozzá a mérnökök. Az új változat ke-

vésbé szögletes vonalakat kapott, illetve felvértezték a márka új stílusjegyeivel. Utóbbiak az agresszívebb és szűkebb fényszórókat, a markánsabb lökhárítót és a határozottabb éleket takarják. Összességében nézve a külsőt, sok újítás nem érkezett, ami nem is baj, hiszen eddig is jó vonalvezetésű, kellemes megjelenésű autó volt a Superb, ezt a hagyományt pedig sikerült a negyedik generációnak is továbbvinnie.

Belül viszont komoly újdonságok érkeztek. Egy jóval ergonomikusabb kialakítás veszi körbe az utazókat, illetve helyet kapott egy 13 hüvelykes infotainment kijelző, továbbá egy 15 wattos vezeték nélküli telefonöltőnek is találtak helyet a belsejében. Az igazi újdonság viszont a klímpanel, ami egyrészt gombokkal működik, másrészt nemcsak a klíma állítására lehet használni.

Skoda Superb, negyedik generáció

Forrás: Skoda

Napjainkban már az a megszokott, hogy a klíma vezérlése is beköltözik az autó szoftveres részébe, amit aztán a kijelzőről lehet állítani. Csakhogy ez a megoldás nagyon kényelmetlen a sofőrök nagy részének, mert nem tudják vakon vezérelni az egységet, oda kell nézni, le kell venni a tekintetet az útról, ami balesetveszélyes. Ezért is dicseretes, hogy a Skoda maradt a fizikai gomboknál. Azonban ezekkel a gombokkal más funkciók is elérhetők. A jobb és bal oldali tekerőgomb alapállásban a hőfok beállítására szolgál, mivel kétzónás digitális klíma van az autóban, ezt külön tudja állítani a sofőr és az anyósülésen utazó. Viszont, ha egyszer rányomnak a gomb közepére, akkor az ülésfűtés erősségét tudják változtatni, amennyiben kétszer nyomják meg a gomb közepét, az ülésfűtés erősségét szabályozzák. A középűtő gombnak is három funkciója van: alapállásból azt szabályozza, hogy hova fűjjon a klíma (láb, test, ablak), egyszeri megnyomással a zene hangerejét lehet állítani, kétszeri megnyomással pedig a ventilátor erősségét. Miért nem tette egymás után a Skoda a két, klímához köthető funkciót, és miért nem tette a sor végére a zenét? Minden bizonnyal azért, mert a legtöbb autóvezető egyszer beállítja automatikusra a fűtést, és soha többet nem állítja, vagy csak nagyon szélsőséges esetben, miközben a zene vagy média hangerejét annál gyakrabban. Ennek fényében pedig a Skoda nagyon jó döntést hozott ezzel a sorrenddel.

A belső tér kapcsán még érdemes megemlíteni, hogy az előmodellhez képest a tengelytáv nem változott, maradt 2,84 méter, viszont az új Superb másfél centivel keskenyebb lett. Az autó összhossza növekedett, a szedán 43, a kombi 44 millimétert. Ennek értelmében a szedán hossza 4,91 méter, a

kombi pedig 4,9 méter. A Skoda a sajtóközleményében azt írja, hogy nőtt az autóban a lábtér és a csomagtér is. Utóbbi tekintetében vannak pontos számok is: a szedán 645 literes csomagtartóval, míg a kombi 695 literes csomagtartóval rendelkezik. Az előző generációs kombi csomagtartómérete 660 liter volt.

Végül, de nem utolsósorban a motorpaletta nem tartogat nagy meglepetéseket. Legfeljebb annyi az érdekesség, hogy nem lehet számítani tisztán elektromos kivitelre a negyedik generációs Superb esetében. Lesz belőle viszont benzines, dízel és plug-in hibrid is. A belépőszintet az 1,5 literes turbó benzines (TSI) jelenti, amihez társul egy enyhe hibrid rendszer, az összteljesítmény pedig 150 lóerő. De lesz kétféle TSI is 204 és 265 lóerős változatban, az erősebb kivitel azonban csak összerékhajtással lesz elérhető. Továbbá ott vannak a dízelek, amelyek kétféle lesznek 150 és 193 lóerős változatokban, ebben az esetben is az erősebbhez jár majd az összerékhajtás. Motortól függetlenül mindegyik Skoda Superbbe hétsebességű DSG automata váltó kerül, vagyis a Skoda ennél a modellnél teljességgel elengedte a kézi váltót.

Ne feledkezzünk meg a plug-in/tölthető hibridekről sem. Ebben az 1,5 TSI motor teljesít szolgáltatást, ami, kiegészülve az elektromos rendszerrel, 204 lóerő leadására lesz képes. Az akkumulátorcsomag mérete 25,7 kWh, amivel a WLTP hatótáv kerek 100 kilométer. Persze azt már most, látatlanban is lehet garantálni, hogy ennél jóval kisebb lesz, legfeljebb 75-80 kilométer, de egy átlagos városi rohangáláshoz az is bőven elég.

A negyedik generációs Skoda Superb első példányai 2024-ben érkeznek meg a kereskedésekbe. A romániai árakat egyelőre nem ismerjük.

Csokonai Vitéz Mihály 250 éve született

Kétszázötven éve, 1773. november 17-én született Debrecenben Csokonai Vitéz Mihály, a magyar felvilágosodás legnagyobb lírikusa. Az MTVA Sajtóarchívumának anyaga:

Apja jómódú borbély és felcser, anyja egy szűrszabó mester leánya volt. Apja 1786-ban meghalt, a családot ezután a rokonok kiforgatták vagyonaiból, a mindig is beteges, gyenge egészségű Csokonai nehéz körülmények között nevelkedett. A legendás híró református kollégium diájként kiemelkedő tehetséget árult el, a latin és a görög mellett féltucatnyi nyelvet sajátított el, rendkívül olvasott volt, már gyermekfővel irodalmi igénytel verselt. Nagy hatással volt rá Földi János költő és természettudós, az ő révén kezdett az irodalomszervező, a nyelvújítás vezéralakjának számító Kazinczy Ferencsel levelezni, akinek verseit is elküldte, és haláláig becsülte-tisztelte. Az első magyar regényt író Dugonics András népiessége is hatott rá, de vonzotta a felvilágosodás is, magyarra fordította a francia filozófus Holbach a korban rendkívül nagy hatású, ateista és materialista művét, A természet rendszerét.

A fiatal Csokonai a II. József 1790-ben bekövetkezett halála után megélnéknél léghőben írta első közéleti verseit (Magyar! hajnal hasad!, A pártütő), társadalombíráló allegóriát és szatíráit (Az istenek osztozása, Békaegérharc) és szépprózai kísérleteit (A bagoly és a kócsag, A pillangó és a méh). 1793-ban jelentek meg első versei a Magyar Hírmondóban, a pesti színjátszóknak tucatnyi színművet ajánlott fel, fordításokat és saját műveit, köztük a magyar kulturális viszonyok elmaradottságát kipellengérező A méla Tempetőit, amelynek alcíme: Az is bolond, aki poétává lesz Magyarországon. Bölcselő költeményeiben (Konstancinápoly, Az estve, Az álom) támadta a „denevér babona, bagoly vakbuzgóság” jellegű vallásosságot, ostorozta a pórnép kizsákmányolását. Finom, rokokó hangulatú költeményeit rimes-idomértékes versformákban írta, dalstílusán Petrarca hatása érezhető, de az eleganciát a természet szentimentális ábrázolásával, klasszikus mitológiával, a diákdalok vaskos humorával és a népdalok egyszerűségével elegyítette.

1794-ben tógátus diákként a poétai osztály tanítója lett. Növendékei rajongtak érte, mert lebilincselő előadó volt, óráit nemegyszer a szabadban tartotta, s együtt dalolt, táncolt

Csokonai Vitéz Mihály

Forrás: Wikipédia

velük. Sorozatos fegyelemszegései miatt 1795-ben kicsapták, ezután a sárospataki jogakadémián tanult, majd a pozsonyi országgyűlésen keresett támogatókat, de az általa megjelentetett Diétai Magyar Múza iránt nem érdeklődtek. 1797-ben Komáromban ismerkedett meg Vajda Juliánával, egy gazdag kereskedő leányával, akit költeményeiben Lillának nevezett. A lányt csak azzal a feltétellel ígérték oda neki, ha állandó megélhetést szerez, de sem a keszthelyi Georgikonban,

sem Csurgón nem kapta meg a megpályázott tanári állást. A lányt végül másnak adták feleségül, a boldogan induló, majd csalódást hozó kapcsolat ihlette Lilla-verseit, a magyar szerelmi líra kiemelkedő alkotásait: A Reményhez, A pillangóhoz, Köszöntő, Egy rózsabimbóhoz, Újévi köszöntő.

Csokonai egy évig a somogyi Kisasszondban, Sárközy István szolgabíró házában élt, itt írta szentimentális líráink nagy alkotásait: A tihanyi ekhóhoz és A magánossághoz című

ódait. Népies verseket is szerzett (Parasztal, Szerelmedal a csikóbőrös kulacshoz, Szegény Zsuzsi, a táborozáskor) és Dorottya című farsangi vígeposzát. 1799-től Csurgón a gimnázium segédtanára volt, itt született a Cultura és Az özvegy Karnyóné című vígjátéka, amelyet diákjaival elő is adatott. Bár mindig azt remélte, meg tud élni költészetéből, mecénásokat kellett keresnie, akiket Fesztetics György és Széchényi Ferenc személyében talált meg.

1800-ban gyalogszerrel Debrecenbe ment, hogy előfizetőket gyűjtson versei kiadásához és Arpádról szóló nagy eposzához, de egyik terve sem valósult meg. Pesten tanulmányokba kezdett, hogy a földmérések miatt keresett mérnökséget kitanulja, és az egyetemet is látogatta. Bécsben jelentek meg Anakreoni versei, melyekben a dal, a bor, a természet és az asszonyok szépségét énekelte meg. 1802-ben leégett debreceni háza, kiújult tüdőbaja, gondjait csak a költő és botanikus Fazekas Mihályhoz fűződő barátsága enyhítette. Utolsó nagy műve a halotti versek (A lélek halhatatlansága), amely egy gazdag bihari földbirtokos feleségének temetésére született, és a szertartáson ő olvasta fel. A hidegben megfázott, majd tüdőgyulladást kapott, amelyből már nem épült fel. Alig 31 évesen, 1805. január 28-án halt meg Debrecenben, temetésén, amelyre az egész kollégium kivonult, barátja, Diószegi Sámuel beszélt, a Bécsben kiadott Magyar Kurirban Kazinczy írt róla nekrológot.

Halála után Kazinczy ki akarta javítani Csokonai némely sorát, sírjára pedig az Et in Arcadia ego (Árkádiában éltem én is) sort akarta vésetni, mondván: „itt virágoztak leginkább a műszak mesterségei”. Ezt azonban a költő debreceni barátai, köztük Fazekas sértésnek vették, mert a kor egyik kedvelt lexikonja azt írta: „Arkádia – derék marhalegelő, kivált szamarakra”. A vita végül nyugvóponttra jutott, de a síremléket csak 1836-ban állították fel. Csokonait Arany és Petőfi a népies verselés mestereként méltatta, igazi jelentőségét a Nyugat nemzedéke ismerte fel, Ady Endre előfutárát látta benne.

Szinte minden magyar városban neveztek el róla közterületet, nevét viseli többek között a debreceni Csokonai Nemzeti Színház, Izsó Mihály által készített szobra Debrecenben az Új Városháza előtt, a kollégium épületével szemben áll.

A Segesvári Pénzügyi Osztály közleménye ingatlan eladásáról

A Segesvári Pénzügyi Osztály 2023. december 7-én 11 órakor Segesváron, 1918. December 1. út 37-39. sz. alatti székhelyén nyilvános árverésen elad egy kétszobás (külön bejáratú), negyedik emeleti, jó állapotban levő tömbházlakást, amely Segesváron, a Dumbravei utca 10/27. szám alatt található, az adós BOGDAN IOANA FOREST KFT. tulajdona. Kikiáltási ára 162.750 lej, a kikiáltási ár a becsérték 75%-a, második árverés.

A közleményt november 22-én kifüggesztik a Segesvári Pénzügyi Osztályon, a Segesvári Polgármesteri Hivatalban, az adós cég székhelyén, valamint a Pénzügyminisztérium honlapján.

Bővebb felvilágosításért keressen fel a székhelyünkön vagy hívjon a 0365/424-428 telefonszámon (végrehajtói iroda).

Közlemény

Szászrégen önkormányzata, „Az Apalinei utcai esővízelvezető rendszer, szennyvízcsatorna-hálózat és bekötések” projekt birtokosa értesíti az érdeklődőket a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség döntéséről, mely szerint a környezeti hatásvizsgálati eljárás keretében nincs szükség környezeti hatástanulmányra a fenti projekt esetében, amit kivitelezésre javasolnak az Apalinei utcában, telekkönyvszám 60124/Szászrégen, Maros megye.

A besorolási döntés tervezete és annak indoklása megtekinthető a környezetvédelmi ügynökség székhelyén – Marosvásárhely, Hídvég (Podeni) utca 10. szám – hétfőnként 9–15 óra között, keddtől péntekig 9–12 óra között, valamint a <http://.apmms.anpm.ro> internetes címen.

Javaslatokat és észrevételeket a környezetvédelmi ügynökség székhelyén nyújthatják be a közleménynek a környezetvédelmi ügynökség honlapján való megjelenésétől számított tíz napon belül.

Márk Endre Dezső polgármester

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

VÁLLALOM háztetők készítését cserépből vagy Lindab lemezből, hidroizolációt kartonnal vagy poliészterrel, meszelést és kisebb javítást stb. Nyugdíjasoknak 10% kedvezményt adunk. Tel. 0745-680-818, Csaba. (21274-I)

HA SZERETNE új meszelést vagy új szobafestést, akkor hívjon minket. Bármilyen javítást vagy új tető készítését, mindenféle munkát stb. vállalok. Berecki Sándor. Tel. 0742-344-119. (21275-I)

BAJ VAN a háztetővel? Szeretne egy új tetőt vagy a régi megjavítását? Akkor válasszon minket, csapatunk garanciát vállal. Tel. 0756-596-889, Árpi. (21275-I)

VÁLLALUNK szigetelést, belső munkát, festést, gipszkartonozást, járólaplerakást, vízvezetést, kisebb tetőjavítást, tetőszigetelést. Tel. 0754-643-012. (21319-I)

VÁLLALUNK tetőkészítést Lindab lemezből, tetőjavítást és kisebb sürgősségi csatornajavítást, készítünk csatornát és lefolyót. Tel. 0791-360-597. (21377-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett apa, nagypapa, DR. NEMES JENŐ (született 1945. január 24-én) 2023. november 18-án csendesleg megpihent. Temetésére a marosvásárhelyi római katolikus temetőben kerül sor november 24-én, pénteken 14 órától. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! A gyászoló család. (21355-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, nagynéni, anyós, anyatárs, rokon, barát és jó szomszéd, KISS IBOLYA született LÁSZLÓ IBOLYA az Ileför volt dolgozója, életének 78. évében csendesleg megpihent. Temetése november 22-én, szerdán 14 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben. Nyugodjon békében! Szerettei. (sz.-I)

Drága OLI! Szívünkben tovább élsz. Nyugalmad legyen békés. Szeretünk. Árpád, Mezej, Réka, Évike. (21360)

2023. november 20-án, 90 éves korában elhunyt szeretett élettársam,

SZÁNTÓ OLIVÉR

(volt Sanepid-asszisztens).

Temetése 2023. november 22-én 12 órakor lesz a Nyár utcai zsidó temetőben, zsidó szertartás szerint.

„Több, mint szerelem.

Más, mint a barátság.

Nem apa-pótlék.

Nem Isten-helyettes.

Nem a kiegészítő felem.

Nem vérségi kötelék:

vállalt felelősség.”

(Jókai Anna)

Köszönöm a sorsnak a 24 évet, amit együtt megéltünk.

Mari (-I)

Marosvásárhely (Központ)
P-ta Mărășești, Nr. 21.
0733 553 976

Marosvásárhely (Tudor)
B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126.
0755 088 379

Medgyes
Str. Pompierilor Nr. 4.
0735 830 678

Nyárádszereda
Str. Pompierilor Nr.1.
0733 553 973

Segesvár
Str. Mihai Viteazu Nr. 40
0770 810 855

Szászrégen (Cardinal)
Str. Cardinal Alexandru Todea, Nr. 25/A
0728 908 856

Szászrégen (Libertății)
B-dul Libertății, Nr. 12/2
0733 553 971

Marosludas
Str. B-dul 1 Dec. 1918. Nr. 7
0735 786 853

Torda
Str. Mihai Viteazu Nr. 2
0729 069 548

Dicsőszentmárton
Str. Victoriei Nr. 21
0736 386 353

Szováta
Str. Principală nr. 151
0773 347 494

www.doraoptics.ro

HAVI
KEDVEZMÉNY
-15%
SZEMÜVEGLENCSEKRE

ADVENTI OPERETT
MUSICAL
NÓTA GÁLAEST

Erdélyi Turné 2023

Fischl Móni
Licet Ferenc Díj

Kalocsai Zsuzsi
Jászai Dániel Díj, Erdélyi Művészeti
és Magyar Erdélyrend díjazott

Csengeri Attila

Marosvásárhely
2023. December 4., 19:00 óra
Kultúrpalota

Jegyek elővételben a Kultúrpalota
jegyirodájában vásárolhatók.

BORBARÁTI EST

2023. november 24. pénteken este 19 órától a szászrégeni Park vendégházban falatozással egybekötött borkegésztel tartunk!

A nótázás, jóhangulat és finom borok biztosítottak!

Vendégünk lesz a kelemenfalvi Orbán család főnőcséje!

Asztalfoglalás és bővebb információk szerda estig a 0740199375-ös számon!

TV TELEVIZIO

JÓ NAPOT!
MEGJÖTTEM...

MINDEN SZERDÁN 21 ÓRÁTÓL

Badics Petrával

MEGJELENT!

Székely kalendárium – 2024

Eddig nem tapasztalt gazdag és színes tartalommal rukkolt elő a Székely kalendárium, amelynek 2024-es kiadása ez alkalommal a székely nőkre fókuszál. Az eddigiekhez képest 32 oldallal gyarapodó, igényes kivitelezésű kötet emellett a megszokott témákat sem mellőzi.

A központi témát taglaló fejezetben a gyengébb nem képviselőjének a székely történelemben betöltött szerepéről olvashatnak, külön kiemelve a Nagy Háborút, továbbá az örökkévaló nőtiszteletéről, férjhezmenős praktikákról, kilencgyerekes családról, párját segítő feleségről, magát feltaláló népművészről, asszonyos szólásokról, megesezt lányokról, boszorkányokról, bábajosokról, és arra a kérdésre is választ találnak, hogy ki a jobb szakács: a nő vagy a férfi?

És ha már a szakácskodásnál tartunk, félszáznyi eredeti ételrecept is helyet kapott a 368 oldalasra duzzadt kötetben, emellett székelyföldi étteremkalauz, gombás ajánlatok vannak benne, Bajzát Attila pedig kocsonyakészítéshez, szalonnaeltevéshez ad tanácsokat.

Természetesen a férfiak sem maradnak olvasnivaló nélkül, hiszen – a fentiek mellett – a Szentföldön kalandozó elődeinkről, Bukarest kurucairól, a Nyerges-tetőről, sóbálványokká vált honvédekről, székelyföldi Sissi-émlékekről, a székelykapu titkairól, aranycsináló honfitársainkról, a székely lóról, a felesíki tiroli szürkéről vagy éppen az olimpiikonjainkról, extrém sportot űző hölgyekről szóló írásokat ők is érdeklődéssel böngészhetik.

A néprajzot kedvelők Nagy menti szólásokon, csíkszéki falucsúfolókon derülhetnek, vagy megtanulhatnak szappant főzni, mások ellátogathatnak a „bükkfalvi négyeshez”, a gyergyószéki borvizes feredőkhöz, a zalánpataki falumúzeumba, a Csobányos völgyébe, a csíksomlyói kovácshoz, esetleg a mitalási úton barangolhatnak. Az is kiderül, mit tartogat számunkra a Nap éve, és mire tippel a százesztendőös jóvendőmondó.

A székelynyelv-teszt segítségével bárki lemérheti, milyen eséllyel térhet be érdeklődni egy falusi kocsmába, és aki ezen nem tud nevetni, a töbttucatnyi vicc, góbéság, kotnyeleskedés biztosan jó kedvre deríti.

A Székely kalendárium ára változatlanul 29 lej, kapható a Matula Média partnereinél, a lapárusoknál és az ismertebb könyvesboltokban.